făclia
ziar independent de Cluj

Abonaţi-vă pe trei luni la ediţia print a ziarului Făclia de Cluj și obţineţi volumele I și II din cartea

A FOST ODATĂ ÎN CARPATIA,

autor Constantin Ciceovan.

Cartea se ridică de la sediul ziarului, strada Clinicilor nr. 33, pe baza documentului de plată a abonamentului, în limita exemplarelor disponibile.

luni, 27 noiembrie 2023 • anul XXXIII, nr. 10011 • ISSN 1843-7311 • www.ziarulfaclia.ro • 12 pagini – 3,5 lei

O Românie mândră

Dan LUCA

Acum, la ceas aniversar, e bine să ne amintim poza mare din care face parte țara noastră. Istoric vorbind, România a suferit schimbări semnificative, trecând la o societate democratică și făcând pași în dezvoltarea economică. Poporul român a fost în fața provocărilor și este o sursă de mândrie națională.

Contextul european este însă dificil de anticipat, dar câteva afirmații pot să definească momentul. În principal, decidenții europeni, și aici mă refer la cei bazați la Bruxelles, dar și în capitalele europene, sunt speriați de anul european 2024. Este o frică de consecințe dezastroase pentru proiectul european. Asta face ca întreaga mișcare a echișierului politic să fie birocratică, fără viziune, asteptând parcă zile mai bune.

Frica de consecințe îi îndeamnă pe liderii momentului să evite să-și exprime opiniile, e greu să absoarbă direct reacții negative din partea altora. Dar și mai pregnantă este dorința de a evita conflictele sau dezacordurile care pot apărea din a avea opinii diferite cu ceilalți. E mai ușor să stai la cutie, conformându-te opiniilor populare sau predominante, mai degrabă decât a exprima idei independente și potențial nepopulare.

continuare în pagina a 12-a

Cea mai veche școală românească din Cluj-Napoca - un drum de 170 de ani

Prima școală românească din Cluj-Napoca aniversează 170 de ani de la fondare. În acest context, conducerea Școlii Generale „Ioan Bob" va organiza astăzi o serie de manifestări menite să sublinieze rolul pe care prestigioasa instituție de învățământ preuniversitar l-a avut în formarea tinerilor români din inima Transilvaniei.

Astfel, va avea loc o festivitate în curtea școlii la care sunt așteptați să participe reprezentanți ai autorităților locale și județene și foști absolvenți. Cu această ocazie, va fi dezvelită o placă omagială pentru a marca cei 170 de ani de învățământ în limba română la Cluj-Napoca. Totodată, vor fi depuse coroane de flori la bustul episcopului Ioan Bob, patronul spiritual al instituției de învățământ.

C.P.

continuare în pagina a 10-a

Aniversare sub semnul unității

Aniversarea a 170 de ani de la întemeierea Episcopiei Greco-Catolice de Cluj-Gherla a fost marcată printr-un simpozion organizat de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, de Cluj-Gherla, în colaborare cu Facultatea de Istorie și Filosofie și cu Facultatea de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității „Babeș-Bolyai". Manifestarea a debutat, vineri, în Aula Magna a Universității „Babeș-Bolyai" în prezența rectorului Daniel David, a **PS Claudiu**, episcopul eparhial de Cluj-Gherla, a **PS Virgil Bercea**, episcopul greco-catolic de Oradea, a **prof. univ. Ovidiu Ghitta**, decanul Facultății de Istorie din cadrul UBB, a prefectului județului Cluj, **Irina Munteanu**, a cercetători și a numeroși reprezentanți ai mediului academic clujean.

C.P.

continuare în pagina a 5-a

UMF „Iuliu Hațieganu" vrea să preia Spitalul CFR

Spitalul CFR din Cluj-Napoca ar putea fi preluat de Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu". Rectorul universității Anca Dana Buzoianu a anunțat că printre prioritățile sale, în cazul în care obține un nou mandat, va fi realizarea Spitalului universitar al UMFIH în cadrul Spitalului CFR Cluj și afilierea acestuia la rețeaua națională a spitalelor universitare care se preconizează în viitorul apropiat. „Transferul Spitalului CFR în administrația UMF aduce beneficii evidente, dar și multiple provocări. Capacitatea managerială și financiară a UMF de a prelua Spitalul CFR a fost apreciată de Guvernul României prin evaluarea cu un punctaj maxim (100 de puncte din 100 posibile) a proiectului depus de UMF", se arată în planul managerial de candidatură al rectorului Anca Dana Buzoianu.

Printre obiectivele propuse odată cu preluarea spitalului se numără îmbunătățirea infrastructurii medicale, didactice și de cercetare a Spitalului CFR, transformarea într-un centru terțiar de excelență pentru pregătirea rezidenților și studenților și continuarea dotării acestuia cu aparatură medicală de înaltă performanță.

continuare în pagina a 4-a

Falsul parfum al burgheziei clujene. Preuri oc la Târgul de Craciun din Cluj-Napoca
PAGINA 4

O seară de Wagner la Filarmonica de Stat „Transilvania": Monumentalul și sublimul muzicii
PAGINA 6

Feroviarii sunt în criză, fără victorie de trei meciuri în SuperLigă
PAGINA 7

Registrul național de transplant este aproape finalizat
PAGINA 11

5 949991 340113 10011

Redacția ziarului **„Făclia de Cluj"** – str. Clinicilor nr. 33 (stațiile **Agronomia** - str. Moților)
Mică și mare publicitate: • ORAR: luni-vineri orele 8-16, duminică orele 15-17
• **Tel/fax:** 0264-450.707 • **e-mail:** publicitate@ziarulfaclia.ro, 0788-476.727 • reclama@ziarulfaclia.ro, 0788-307.324

ZIG ZAG ZIG ZAG

Un gest lăudabil

O fată de 16 ani din Cuxhaven, un oraș german situat la Marea Nordului, a găsit un portofel în care se aflau peste 7.000 de euro și l-a predat polițiștilor, informează DPA. Adolescenta a telefonat la secția de poliție sâmbătă seară și a povestit că a găsit un portofel plin cu bancnote în apropierea unui șantier din districtul Lüdingworth. Poliția a reușit să identifice proprietarul de drept al portofelului. Acesta a călătorit sâmbătă seară de la Hildesheim, un oraș la sud de Hanovra, până la Cuxhaven, situat la o distanță de 240 de kilometri, pentru a recupera portofelul. În portofel se aflau mai exact 7.371,04 de dolari. Tânăra a primit o recompensă adecvată pentru predarea portofelului, a precizat poliția într-un comunicat emis duminică dimineață. Nu a fost dat publicității cuantumul exact al recompensei acordate. Nu se știe de ce proprietarul ținea 7.000 de euro numerar într-un portofel.

Papa Francisc spune că are o inflamație la plămâni

Papa Francisc, care suferă de o „inflamație la plămâni”, a condus rugăciunea „Angelus” nu din Piața Sfântul Petru, ci așezat pe un scaun în capela reședinței sale, în timp ce un asistent a citi mesajul duminical al suveranului pontif, informează Reuters. Papa în vârstă de 86 de ani, îmbrăcat în ținuta tradițională de culoare albă și cu un bandaj la mâna dreaptă, a rămas așezat pe scaun, lângă asistentul său, cât timp acesta a citit mesajul duminical. „Iubiți frați și surori, Duminică binecuvântată. Astăzi nu pot apărea la fereastră pentru că am probleme din cauza unei inflamații la plămâni”, a spus Francisc.

O femelă de elefant din Kenya a născut gemeni

O femelă de elefant din Kenya a născut gemeni, un eveniment rar întâlnit în cazul celui mai mare mamifer terestru, a anunțat vineri o asociație care militează pentru protejarea acestei specii amenințate cu dispariția, informează AFP. Cei doi pui - care sunt femele - au venit pe lume în rezervația naturală Samburu, situată în nordul acestei țări din Africa de Est, iar mama lor se numește Alto, a anunțat organizația Save the Elephants, ai cărei reprezentanți au salutat „o bucurie dublă”. Nașterile de gemeni reprezintă doar aproximativ 1% din totalul nașterilor înregistrate în rândul elefanților, însă în rezervația Samburu au venit pe lume și alți pui gemeni - un mascul și o femelă - la începutul anului 2022.

Cel mai înalt zgârie-nori din Japonia

Vastul complex imobiliar Azabudai Hills, care include cel mai înalt zgârie-nori din Japonia (330 de metri), a fost inaugurat oficial, vineri, la Tokyo, iar dezvoltatorul său, Mori Building, speră să atragă peste 30 de milioane de vizitatori pe an, transmite AFP. Acest „oraș în oraș” ar urma să găzduiască 20.000 de angajați și 3.500 de rezidenți, după ce va fi ocupat în totalitate, potrivit unui comunicat emis de grupul imobiliar nipon Mori Building. Complexul, care include trei zgârie-nori construiți în mijlocul spațiilor verzi, va cuprinde, de asemenea, 150 de restaurante și magazine, precum și un nou muzeu de artă digitală imersivă al colectivului japonez teamLab, care urmează să fie deschis în februarie.

Ziarul **Făclia de Cluj** folosește serviciile informative ale agenției de presă *Agerpres*.

CENTRUL MEDICO-CHIRURGICAL UNIVERSITAR

INTERSERVISAN

Cluj-Napoca, cartier Gheorgheni, str. N. Pascaly nr. 5

Program: zilnic 7.00-21.00

Medic gardă: 21.00-7.00

Tel/fax: 0264.414.163

Tel: 0264.414.807

Str. Moților nr. 87

Tel: 0364.139.925

• INTERNE - CARDIOLOGIE • GASTRO-ENTEROLOGIE • PNEUMOLOGIE • MEDICINA MUNCII • ENDOCRINOLOGIE • DERMATOLOGIE • CHIRURGIE DERMATOLOGICĂ • NEUROLOGIE • PSIHIATRIE + PSIHOLOGIE • REUMATOLOGIE • ALERGOLOGIE • CHIRURGIE GENERALĂ + GINECOLOGICĂ + UROLOGICĂ + PLASTICĂ • CHIRURGIE CERVICO-FACIALĂ + ORTOPEDIE + CHIRURGIE ORTOPEDICĂ + O.R.L. • OFTALMOLOGIE • GINECOLOGIE • PEDIATRIE + GASTRO-ENTEROLOGIE • UROLOGIE

EKG, EKG de efort • **EEG** • **EMG** • **ECODOPPLER** • **ECOGRAFIE** de sân, abdominală, cardiacă, endovaginală, osteoarticulară, tiroidiană • **ENDOSCOPIE** digestivă, abdominală • **HISTEROSALPINGOGRAFIE • CISTOSCOPIE • VIDEOCOLONOSCOPIE • MAMOGRAFIE • VIDEOGASTROSCOPIE • TOMOGRAFIE • RADIOLOGIE • OSTEODENSITOMETRIE**

LABORATOR ULTRAMODERN COMPUTERIZAT:

hematologie + biochimie + teste SIDA + imunologie + parazitologie + teste de imunitate; teste Papanicolau + ex. secreție vaginală și uretrală; teste de toxoplasmoză și clamidia.

TOMOGRAFIE COMPUTERIZATĂ CU APARAT SIEMENS

GRATUIT

Examinări de LABORATOR și RADIOLOGIE, decontate de Casa de Asigurări de Sănătate cu bilet de trimitere de la medicul de familie.

RMN (General Electric)

CENTRUL MEDICAL

MEDSTAR

Call Center: 0264-917

www.medstar.ro

faclia

ziar independent de Cluj
editat de
S.C. CASA DE EDITURĂ NAPOCA SRL
Administratori:
Cosmin Puriș, Livia Pop

ORC Cluj: J 12/308/1991
• Cod fiscal: RO 204469
• Capital social 98.280 lei

REDACȚIA: Cluj-Napoca, str. Clinicilor nr. 33,
e-mail: redactia@ziarulfaclia.ro

COSMIN PURIȘ
redactor șef
Tel.: 0788.232.825
e-mail: cosminpuris@yahoo.com

CAIUS CHIOREAN
redactor șef adjunct
Tel.: 0733.333.801

SECRETARIAT
Tel.: 0264.45.07.07

• DIFUZARE ZIARE / CONTABILITATE:
Tel/fax: 0264.597.307
Simona Brîndușan
e-mail: difuzare@ziarulfaclia.ro
e-mail: conta@ziarulfaclia.ro
Tel.: 0788.232.827

• PUBLICITATE
• MICA PUBLICITATE
Str. Clinicilor nr. 33
orar (L-V: 8-16, D:15-18)
Tel./fax: 0264.45.07.07

Gina Ivașcu
e-mail: reclama@ziarulfaclia.ro
Tel.: 0788.307.324

Florentina Vancea
Tel.: 0788.476.727

Redactori:
Mara Muntean - CULTURĂ
Tel.: 0747.408.641
Iulia Ghidiu – CULTURĂ
Anca M. Colibășanu – POLITIC
Tel.: 0755.928.436
Caius Chiorean - ECONOMIC
Sandu Mureșan – SPORT
Tel.: 0757.325.728

Tehnoredactare:
TYPRO DIGITAL FOUNDRY
contact@typro.eu

Schimbări majore în Garda Națională a Ucrainei

Președintele ucrainean Volodimir Zelenski a emis un decret de demitere a mai multor ofițeri de rang înalt din Garda Națională a Ucrainei. Ofițerul cu cel mai înalt rang destituit este prim-adjunctul șefului Gărzii Naționale, general-locotenentul Volodimir Kondratiuk, potrivit decretului prezidențial.

Ceilalți trei adjuncți demiși sunt general-locotenentul Oleksandr Nabok și doi generali-maiori, Oleh Sahon și Mikola Mikolenko. Cu excepția lui Sahon, toți generalii erau în funcție înainte de război. Nu se cunosc deocamdată motivele acestei remanieri la conducerea Gărzii Naționale ucrainene.

Cu câteva luni în urmă, Zelenski l-a înlocuit pe șeful structurii respective, numindu-l în fruntea sa pe Oleksandr Pivnenko, un ofițer cu experiență de luptă.

Garda Națională este o organizație paramilitară care se subordonează Ministerului ucrainean de Interne și este responsabilă de securitatea frontierelor și de protecția securității interne. Cu toate acestea, de la începutul invaziei pe scară largă a Rusiei în Ucraina, membrii Gărzii Naționale au luptat în prima linie.

Zelenski a declarat că vrea să elibereze soldații din armată la sfârșitul serviciului militar obligatoriu, în pofida continuării războiului rus împotriva Ucrainei.

Președintele ucrainean a afirmat că problemele grave de mobilizare, demobilizare și rotație au fost abordate în cadrul unei reuniuni a Înaltului comandament militar al țării.

Secretarul Consiliului Național pentru Securitate și Apărare, Oleksii Danilov, a declarat că președintele a cerut conducerii militare să demobilizeze acești soldați. Un plan concret urmează să fie prezentat săptămâna viitoare.

Capitala Ucrainei a suferit ceea ce oficialii au declarat că a fost cel mai mare atac cu drone al Rusiei de la începutul războiului, soldat cu cinci răniți, în timp ce zgomotul apărării antiaeriene și exploziile au trezit locuitorii Kievului în zorii zilei, potrivit Reuters.

Forțele aeriene ucrainene au declarat inițial că 71 dintre cele 75 de drone lansate de Rusia au fost doborâte, dar ulterior au revizuit numărul aparatelor doborâte la 74. Purtătorul lor de cuvânt a declarat la televiziune că 66 dintre acestea au fost doborâte deasupra Kievului și a regiunii adiacente.

Șeful forțelor aeriene, Mikola Oleșciuk, a lăudat eficiența unităților de „foc mobil" - de obicei camionete rapide cu o mitralieră sau un tun antiaerian montate pe platforma lor. Acestea au doborât aproape 40% din drone, a indicat el.

Aproape 80 de blocuri de locuit și peste 100 de clădiri din Kiev au rămas sâmbătă fără curent electric după atacul masiv al Rusiei cu drone asupra capitalei ucrainene în cursul nopții, au anunțat autoritățile ucrainene, citate de AFP.

În dimineața de zilei de 25 noiembrie, un atac cu drone de mare amploare în capitală a avariat o linie de alimentare electrică, a indicat Ministerul ucrainean al Energiei într-un comunicat. „În consecință, 77 de imobile rezidențiale și 120 de clădiri în partea centrală a orașului sunt private de electricitate", se menționează în comunicat.

Biden insistă pentru o „soluție a două state"

AFP

„Trebuie să ne reînnoim angajamentul de a lucra pentru o soluție a două state" între Israel și palestinieni, a afirmat președintele SUA Joe Biden, apreciind că aceasta este „mai important ca niciodată".

„A continua pe calea terorismului, violenței, crimelor și războiului ar însemna să se dea Hamas ceea ce își dorește", a declarat președintele american.

„Este doar începutul, dar pentru moment merge bine", a spus, de asemenea, Joe Biden în legătură cu eliberarea primilor ostatici răpiți de Hamas, declarându-se „recunoscător".

Președintele american a estimat că există „șanse reale" de prelungire a armistițiului convenit între Israel și mișcarea islamistă palestiniană în Fâșia Gaza.

Biroul premierului israelian Benjamin Netanyahu a publicat lista oficială cu numele celor 13 ostatici israelieni eliberați vineri din Gaza în baza acordului dintre Israel și Hamas, notează AFP și Reuters.

În baza acordului cu Hamas, Israelul a eliberat vineri, la rândul său, 39 de femei și minori palestinieni din închisori.

Armistițiul dintre Israel și Hamas în Gaza a intrat în vigoare vineri, la ora locală 07.00 (05.00 GMT). În această pauză de patru zile, urmează să fie eliberați 50 de ostatici ai Hamas în Gaza și 150 de deținuți palestinieni.

Rusia amenință Chișinăul

TASS

Rusia nu va lăsa fără răspuns decizia Republicii Moldova de a adera la sancțiunile „antiruseşti" ale Uniunii Europene împotriva Moscovei, a declarat purtătoarea de cuvânt al Ministerului rus de Externe, Maria Zaharova. Este prima reacție a Moscovei, după ce Parlamentul de la Chișinău a aprobat, în a doua lectură, o lege privind modificările legislative în legătură cu aplicarea măsurilor restrictive internaționale.

„Decizia părții moldovene nu va rămâne fără răspuns. Vă vom informa suplimentar despre măsurile pe care le vom lua", a spus Zaharova.

Moscova, a declarat ea, consideră aderarea Republicii Moldova la sancțiuni, adoptate din cauza războiului declanșat de Rusia în Ucraina, drept „un nou pas ostil al conducerii de la Chișinău, care s-a aliniat integral campaniei antiruse a Occidentului colectiv".

„Scopul ei este distrugerea completă a relațiilor moldo-ruse care, din vina oficialilor de la Chișinău, sunt deja într-o stare deplorabilă", afirmă purtătoarea de cuvânt a MAE rus.

„Un astfel de curs distructiv al conducerii Republicii Moldova corespunde cu greu intereselor locuitorilor țării care, în marea lor majoritate, au o atitudine prietenoasă față de Rusia și sunt interesați să mențină și să dezvolte o cooperare bilaterală pe mai multe planuri", a declarat Maria Zaharova.

Parlamentul de la Chișinău a aprobat un proiect menit să amelioreze Legea privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale de către Republica Moldova, potrivit Deschide.md.

Totodată, forul legislativ de la Chișinău a denunțat alte șapte acorduri cu prevederi depășite pentru cetățenii Republicii Moldova, încheiate pe platforma Comunității Statelor Independente (CSI), informează Ziarul Național de la Chișinău.

Documentele vizează colaborarea cu statele CSI în legătură cu ocrotirea sănătății populației, ajutorul reciproc în caz de accidente și alte situații excepționale, obiective electroenergetice, asigurarea trupelor de grăniceri cu armament și tehnică militară, cercetări științifice și nucleare, precum și colaborarea guvernului Republicii Moldova cu Serviciul de Informații Externe al Rusiei (SVR).

Chișinăul a denunțat până în prezent 42 de acorduri cu CSI.

În același timp, președinta R. Moldova, Maia Sandu, a trimis parlamentului spre examinare și aprobare noul proiect al Strategiei Securității Naționale, conform publicației Ziarul Național.

Noua strategie, destinată să răspundă provocărilor actuale în materie de securitate, menționează că Federația Rusă reprezintă un pericol la adresa securității naționale, dar „Republica Moldova va rezista", potrivit ziarului citat.

Manfred Weber îi critică dur pe neonaziști, care vor să distrugă Europa

dpa

Liderul grupului europarlamentar al Partidului Popular European (PPE), germanul Manfred Weber, a denunțat „neonaziștii" și populiștii de extremă dreapta într-un discurs la un eveniment electoral organizat la Nurnberg de partidul său, Uniunea Creștin-Socială (CSU). Weber a criticat partidul de extremă dreapta Alternativa pentru Germania (AfD) și în special pe liderul filialei bavareze a AfD, Björn Höcke. Höcke declarase că Uniunea Europeană trebuie să moară, ceea ce l-a făcut pe Manfred Weber să afirme că „aceasta arată care este de fapt gândirea substanțială a acestor naziști". „Aș dori ca noi, în CSU, să spunem clar și răspicat: nu îi vom lăsa pe acești naționaliști să ne distrugă Europa, care cu siguranță nu este perfectă - dar este Europa noastră, cea mai frumoasă pe care am avut-o în istoria acestui continent, cea mai bună pe care am avut-o în istoria acestui continent", a subliniat Weber, care este și președintele formațiunii paneuropene Partidul Popular European. „Nu vă vom lăsa pe voi, neonaziștii, să o distrugeți!", a adăugat liderul PPE. El a criticat și politicile de stânga, susținând că ceea ce Europa are nevoie este „o politică de centru" ce poate salvgarda prosperitatea, consolida măsurile privind imigrația și proteja pacea într-o Europă unită și solidă. Manfred Weber a obținut sprijinul covârșitor (240 de voturi pentru și 10 voturi împotrivă) al membrilor CSU pentru funcția de candidat „cap de listă" din partea CSU la alegerile europarlamentare din iunie anul viitor.

Alegeri decisive pentru Europa

dpa

Premierul landului Bavaria (sud-estul Germaniei), Markus Soder, și partidul conservator Uniunea Creștin-Socială (CSU) au calificat alegerile europarlamentare de anul viitor ca fiind „decisive" pentru viitorul continentului european. „Alegerile pentru Parlamentul European sunt niște alegeri hotărâtoare pentru întregul continent, dar și un test electoral pentru Germania", a declarat Söder, înaintea unei reuniuni a partidului CSU la Nürnberg, pentru a decide listele de candidați pentru alegeri. Provocarea este că „trebuie să protejăm Europa de o Europă a populiștilor.Aceasta va fi marea sarcină în aceste alegeri", a spus Soder. „Asta înseamnă că nu trebuie doar să spunem ceea ce încearcă populiștii să zică și spunându-le celorlalți să facă același lucru", a declarat Söder, referindu-se la recenta alegere în Țările de Jos a lui Geert Wilders, un lider de extremă-dreaptă antiimigranți. „Am văzut în Țările de Jos cât de periculos poate fi dacă dărâmi parafocul (firewall). Sunt ferm convins că oricine care distruge un firewall va sfârși prin a se arde", a spus el. În Germania, partidele mainstream- inclusiv CSU a lui Söder și partidul-frate la nivel național, creștin-democrații (CDU) - au menținut un așa-numit „firewall" împotriva cooperării cu formațiunea de extremă-dreaptă Alternativa pentru Germania (AfD). Soder a declarat că exemplul Țărilor de Jos demonstrează de ce conservatorii germani trebuie să se distanțeze clar de populiștii de extremă dreaptă și să se angajeze „pentru o Europă a protecției: prijarea frontierelor, a standardelor sociale, a populației împotriva tulburărilor și incertitudinilor din lume". Este nevoie de o Europă „și pentru cei mici, nu doar pentru cei mari", a afirmat Soder, temă pe care CSU ar trebui să o sublinieze în timpul alegerilor, a adăugat el.

Viktor Orban va participa la învestirea lui Javier Milei

MTI

Premierul ungar Viktor Orban va participa la Buenos Aires la învestirea în funcție a viitorului președinte argentinian Javier Milei, a anunțat purtătorul de cuvânt al lui Orban, Bertalan Havasi. Orban și Milei au avut o convorbire telefonică, iar cu această ocazie premierul ungar l-a felicitat pe președintele ales al Argentinei. Acesta din urmă l-a invitat să participe la ceremonia sa de învestire din 10 decembrie, invitație acceptată de Orban, a spus purtătorul de cuvânt. Viktor Orban a fost singurul lider al unei țări membre a UE care, pe 1 ianuarie 2019, a participat la învestirea președintelui de extremă dreapta al Braziliei, Jair Bolsonaro, care între timp și-a încheiat mandatul și a pierdut anul trecut alegerile prezidențiale în fața social-democratului Luiz Inácio Lula da Silva. Javier Milei, politician de asemenea de extremă dreapta, l-a învins în turul doi al alegerilor prezidențiale, cu 55,69% din voturi, pe candidatul peronist, actualul ministru al economiei, Sergio Massa, care a obținut 44,3%. El a promis că-și va axa politica externă pe apropierea față de SUA și Israel, în timp ce programul său de politică internă cuprinde măsuri de terapie de șoc, precum închiderea Băncii Centrale, dolarizarea economiei și reducerea drastică a cheltuielilor publice, în campania electorală purtând cu el o drujbă ca simbol al tăierii cheltuielilor.

UMF „Iuliu Haţieganu” vrea să preia Spitalul CFR

urmare din pagina 1

Totodată, se are în vedere eficientizarea activităţii medicale şi administrative, aplicarea pentru proiecte de dezvoltare şi dotare cu finanţări EU şi întărirea capacităţii administrative a spitalului şi a gestionării proiectelor, prin colaborare cu serviciile specializate ale UMFIH, care au o foarte bună expertiză şi know-how. „Beneficiile anticipate ale preluării sunt următoarele: creşterea bazei de învăţământ proprii a UMFIH prin preluarea unui spital cu tradiţie, cu adresabilitate mare si indici de performanţă medicali buni, cu secţii clinice de chirurgie, medicină internă, gastroenterologie , neurologie şi ORL în care studenţii şi rezidenţii îşi vor putea desfăşura activitatea de formare sub îndrumarea directă a cadrelor didactice ale UMFIH; preluarea Ambulatorului Spitalului CFR în care se desfăşoară o activitate bogată de consultaţii multidisciplinare, cu o cazuistică diversă, care permite un contact al studenţilor şi rezidenţilor cu patologii multiple, unde aceştia pot participa la stabilirea diagnosticelor, indicarea investigaţiilor, prescrierea tratamentelor şi urmărirea rezultatelor tratamentelor; preluarea unui spital care în ultimii ani a participat la numeroase proiecte europene, care i-au permis să îşi modernizeze dotarea cu aparate şi tehnologii de generaţie nouă; poziţionarea spitalului CFR într-o zonă centrală, apropiată de celelalte baze de învăţământ şi clinice ale UMF, ceea ce va permite integrarea rapidă a acestuia în ecosistemul UMF; existenţa în cadrul spitalului CFR a unor spaţii care permit construirea unor clădiri noi şi moderne cu destinaţie medicală, didactică şi de simulare.

Ministrul Transporturilor, Sorin Grindeanu, a declarat că spitalele CFR vor fi transferate, după caz, la autorităţi sau alte structuri, cum ar fi universităţi de profil. „Nu desfiinţează nimeni nimic”, a subliniat el.

„Aşa cum ştiţi, în coordonarea Ministerului Transporturilor se află 15 spitale. Au rămas în coordonarea Ministerului Transporturilor dinainte de ’89. (...) N-a spus nimeni că desfiinţează spitale, aşa cum am văzut unele ştiri. Nimeni nu a spus acest lucru, ci că vor fi transferate, după caz, la autorităţi locale. Că e vorba de Consiliul Judeţean, că e vorba de o primărie de municipiu reşedinţă, că e vorba de o asociere între cele două, că e vorba de universităţi sau că e vorba, cum e la Bucureşti, de alt minister, Ministerul Apărării, astea sunt soluţiile. Nu desfiinţează nimeni nimic. (...)

Campania ”Eşti puternică!”

Organizaţia Femeilor Social-Democrate Cluj-Napoca a demarat campania „Eşti puternică!” prin care se doreşte să se aducă în prim-plan poveştile de viaţă ale femeilor ce au trecut prin rolul de victime ale violenţei verbale, psihologice sau fizice. În cadrul campaniei, vor fi organizate ateliere specifice şi întâlniri începând cu luna decembrie, în cadrul Clubului Femeilor Social-Democrate din Cluj-Napoca.

Acţiunea vine în contextul Zilei Internaţionale pentru Eliminarea Violenţei împotriva Femeilor, marcată în fiecare an la 25 noiembrie.

Prin această iniţiativă, Organizaţia Femeilor Social-Democrate din Cluj-Napoca îşi propune să redea vocea femeilor din Cluj-Napoca şi să scoată în evidenţe poveşti şi teme precum: violenţa împotriva femeilor reprezintă violarea drepturilor omului, violenţa împotriva femeilor are un impact major şi afectează multiplele domenii ale vieţii sociale, economice şi de sănătate, dar mai ales teme care să sublinieze că prevenţia este posibilă şi esenţială. „Obiectivul principal al campaniei este transmiterea unui mesaj ferm şi articulat în spaţiul public care afirmă că violenţa împotriva femeii este un comportament inacceptabil şi deviant şi care să creeze un spaţiu al dialogului pentru a găsi cele mai bune metode de prevenţie împotriva abuzului de orice fel. Campania «Eşti puternică» se adresează tuturor femeilor din Cluj-Napoca care doresc să îşi facă vocea auzită şi care militează pentru eliminarea violenţei împotriva femeii şi a violenţei de orice fel. Persoanele interesate să participe la ateliere şi la dezbaterile din cadrul campaniei sunt invitate să se înscrie, printr-un email la adresa office@psdclujnapoca.ro”, a transmis Organizaţia de Femei a PSD Cluj.

Falsul parfum al burgheziei clujene. Preţuri şoc la Târgul de Crăciun din Cluj-Napoca

Târgul de Crăciun s-a deschis vineri seara la Cluj-Napoca, iar cei care au fost în Piaţa Unirii au rămas şocaţi de preţurile mari la mâncare şi băutură.

În acest an, evenimentul dedicat sărbătorilor de iarnă este organizat de societatea Untold, controlată de cei care organizează la Cluj-Napoca festivalul cu acelaşi nume.

Conform documentelor obţinute de *Făclia de Cluj*, societăţile care au dorit să vândă produse în cadrul Târgului de Crăciun au trebuit să plătească pentru închirierea unei căsuţe suma de 35 de mii de lei. La această sumă se mai adaugă 2000 de lei pentru pază şi servicii de curăţenie. Aceste costuri se reflectă în preţul produselor comercializate în Piaţa Unirii. Astfel, un colac cilindric (kurtos kolacs) costă 25 de lei, un pahar de vin 15 lei, o ciocolată caldă 15 lei sau 19 lei, iar un hot dog - 30 de lei. Pentru o porţie de cinci sarmale trebuie să scoţi din buzunar 32 de lei, iar pentru o apă plată 8 lei. Ceaiul se vinde cu 13 lei paharul, iar plăcinta cu 20 de lei. Se poate cumpăra şi palaneţ la preţul de 12 lei, iar un cozonac cu 100 de lei.

Din păcate, foarte puţină lume îşi permite să cumpere produse de la căsuţele din Piaţa Unirii. Mulţi dintre cei care ajung în zonă se mulţumesc să urmărească spectacolul artistic şi să admire iluminatul festiv deschis în Piaţa Unirii.

Victor Ponta a fost reales preşedinte al Pro România

Fostul premier Victor Ponta a fost reales, sâmbătă, preşedinte al Pro România în urma congresului partidului care s-a desfăşurat la Bucureşti.

De asemenea, europarlamentarul Corina Crețu a fost aleasă preşedinte al Consiliului Naţional al formaţiunii, iar Alin Văcaru va fi secretar general.

Prim-vicepreşedinţi vor fi Mădălina Ciubotaru, Adrian Duicu, Bogdan Ivan şi Florin Stancu, se arată într-o postare de pe pagina de Facebook a partidului.

„Urmează o perioadă încărcată, în care vom revigora organizaţiile locale şi vom stabili strategia politică pentru anul electoral 2024!”, arată sursa citată.

Senatorul Adrian Oros:

Guvernul a dat de gard şi Programul INVESTALIM

Senatorul Adrian Oros, preşedinte al Organizaţiei Cluj a Forţa Dreptei, acuză Guvernul că a oprit Programul naţional de dezvoltare şi susţinere a industriei alimentare INVESTALIM. El susţine că programul a fost oprit cu 5 zile înainte de închiderea oficială a liniei de finanţare.

„Guvernul a dat de gard şi Programul INVESTALIM. Repetenţii au comis-o din nou. Rezultat: 1 proiect depus şi retras. MADR anunţă ca vrea să modifice condiţiile contractuale pentru solicitanţi. Deşi a fost anunţat cu emfază în conferinţe de presă de către Barbu şi preluat gălăgios de Ciolacu, deşi a fost trâmbiţat obsesiv la începutul toamnei, pe la toate televiziunile, de către răspândacii guvernamentali, programul INVESTALIM are deocamdată rezultate ZERO. Anul acesta, depunerea şi înregistrarea cererilor de acord pentru finanţare trebuia să se realizeze în intervalul 27 octombrie 2023, ora 08:30 - 27 noiembrie 2023, ora 16:30.

Perioada de implementare este 2023 – 2026 şi are alocat „teoretic”, 600 milioane euro.

Mai mult, în cadrul unei dezbateri la Târgul INDAGRA, ministrul Barbu declara pionieresţe: „Guvernul României a luat decizia, la un proiect foarte important, Investalim, de aproape 600 de milioane de euro, de procesare la nivel mai mare. Spun acest lucru pentru că ne dorim foarte mult, atât eu, cât şi domnul premier Marcel Ciolacu, ca acest program să fie dublat la aproape 1,2 miliarde de euro în România, în aşa fel încât materia primă care este produsă în România să fie procesată aici, să nu mai fie exportată şi să aducem produse finite din export”. Azi avem 0 proiecte depuse prin INVESTALIM”, susţine Adrian Oros. Senatorul arată că după varza POC 411, 411 bis, anularea C6I5 energie, distrugerea ghidurilor solicitanţilor pe majoritatea liniilor, bâlbâiala groaznică a multor ADR-uri, urmează îngroparea acestei măsuri, care, prin OUG65/2023 promitea o lansare adevărată a formării holdingurilor româneşti, capabile să concureze multinaţionalele. „Asta se întâmplă când ne conduc repetenţii care concep programe de finanţare/dezvoltare care nu au nicio legatură cu realităţile din România. Care fac experimente pe bugetul statului şi pe banii şi nervii celor care crează locuri de muncă şi plătesc taxe şi impozite în România”, a punctat Oros.

urmare din pagina 1

Aniversare sub semnul unității

„Momentul aniversar ne oferă prilejul de a reflecta asupra împrejurărilor istorice, politice, eclesiologice și canonice care au făcut posibil acest eveniment. Putem reflecta și asupra evoluției Episcopiei de Cluj-Gherla de-a lungul istoriei. Întotdeauna nașterea unei eparhii echivalează cu nașterea unei biserici locale, din punctul de vedere al eclesiologiei. A fost un eveniment care a descătușat energiile”, a spus în deschiderea manifestării profesorul **Cristian Barta,** decanul Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul UBB.

În cuvântul adresat participanților la deschiderea simpozionului, rectorul UBB, **Daniel David** a ținut să-și prezinte motivele de admirație și de recunoștință față de Biserica Greco-Catolică. Universitarul a transmis că pentru el Biserica greco-catolică are și o semnificație culturală deosebită.

„Aș vrea să fac trei exerciții de admirație și de recunoștință. Primul este unul mai personal. Eu sunt botezat și căsătorit cu o ortodoxă, dar bunicii mei au fost greco-catolici și încă etica și morala lor există în mintea mea și adesea mă ghidează în ceea ce fac. Al doilea exercițiu, mă bucur, ca rector, că putem avea Facultatea de Teologie Greco-Catolică în structura universității. E un lucru mare pentru noi. Prin această structură complexă, UBB este, la nivel european, universitatea care are cea mai complexă ofertă teologică de pe continent. Mă bucur că UBB are posibilitatea de a contribui la formarea preoților și a intelectualilor greco-catolici.

Pentru mine, Biserica greco-catolică are și o semnificație culturală deosebită. A fost cea care a permis dezvoltarea și afirmarea Școlii Ardelene, care, pentru orice intelectual român, are două contribuții majore. Prima contribuție majoră, că a pus bazele, a inițiat construirea conștiinței naționale românești moderne, care va fi apoi finisată, dezvoltată de pașoptiști, de unioniști. A doua, că a avut o contribuție decisivă în dezvoltarea educației în limba română.

În zona preuniversitară, „școalele Blașului” au fost cele care au creat un sistem de învățământ în limba română foarte bine integrat instituțional în societatea acelor vremuri. Au fost școli în limba română înainte de „școlile Blașului”, dar „școlile Blașului” au reușit să creeze rolul de instituții bine integrate în societate.

În învățământul superior, foarte puțină lume știe că limba română nu era propice pentru a preda materiile de la nivelul de învățământ superior. Mulți spuneau că nu poți preda aceste lucruri decât în limba latină sau greacă.

Simion Bărnuțiu a fost cel care a avut curajul să preda filosofia tradusă după Krug (W.T. Grug-n.n) în limba română, iar după Revoluție (1848-1849) Marcu a predat Fizica în limba română. Acestea sunt cele trei exerciții de admirație și recunoștință pe care am vrut să le declar public și mă bucur că suntem împreună aici”, a explicat rectorul UBB.

PS Claudiu, episcop al Eparhiei de Cluj-Gherla a arătat că misiunea Bisericii Greco-Catolice de slujire a lui Dumnezeu și a oamenilor implică angajamentul în societate, în viața cetății, prin educație, cultură și caritate.

„Așa cum o familie nu uită niciodată de momentul întemeierii sale și îl celebrează periodic, așa se cuvine să facem și în familia lărgită și Binecuvântată de Dumnezeu a Eparhiei de Cluj-Gherla. Misiunea Bisericii Greco-Catolice de slujire a lui Dumnezeu și a oamenilor implică angajamentul în societate, în viața cetății, prin educație, cultură și caritate. Binele comun este responsabilitatea noastră, a tuturor, indiferent de identitatea etnică sau religioasă. Numai împreună, conlucrând și promovând valorile morale și spirituale, putem schimba în bine lumea noastră. Din perspectiva Evangheliei, noi, cei care suntem creștini, nu putem uita dorința de unitate exprimată de Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Prețuim așadar prezența în mijlocul nostru a **IPS Andrei Andreicuț,** mitropolitul ortodox al Clujului, Maramureșului și Sălajului, a Excelenței Sale Bella Kato, episcopul Eparhiei Reformate de Ardeal și a Excelenței Sale Istvan Kovacs, episcopul Episcopiei Unitariene. În egală măsură, ne onorează prezența domnului George Eisicovici, vicepreședintele Comunității Evreilor din Cluj.

Acest jubileu ne oferă prilejul de a rememora evenimentele care au condus la fondarea Eparhiei de Cluj-Gherla, dar și de a reflecta asupra evoluției sale de-a lungul timpului. Nu pentru a rămâne în trecut, ci pentru a aduce în prezent valori care ne pot orienta spre viitor. Simpozionul de astăzi are tocmai această menire”, a spus PS Claudiu.

Episcopul a remarcat că Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla, fondată la 26 noiembrie 1853, a ajuns la apogeu în timpul episcopului Iuliu Hossu.

„Dintre evenimentele semnificative trebuie amintite cel puțin două. La 5 iunie 1930, Papa Pius al XI-lea prin Bula Solemni Conventione a transferat sediul episcopal la Cluj și a reorganizat structural și pastoral Episcopia. De numele Înaltului Ierarh se leagă construirea și inaugurarea Academiei de Teologie Greco-Catolică din Cluj în anul 1934. Începând cu anul 1948, el va parcurge drumul Crucii, împreună cu întreaga Biserică Greco-Catolică. Primul cardinal român va rămâne în conștiința posterității nu numai ca un simbol al unității naționale, ci și ca un model de verticalitate morală și demnitate, de rezistență fără compromis în fața sistemului ateu și abuziv. Ceremonia beatificării Sale din 2 iunie 2019 reprezintă recunoașterea martiriului său la nivelul Bisericii Universale”, a spus episcopul Eparhiei de Cluj-Gherla.

IPS Andrei Andreicuț, mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, a făcut referire la importanța unității bisericii creștine.

„Scurtul meu cuvânt se va întemeia pe două versete din Sfânta Scriptură. Primul verset ne ajută ca împreună cu Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla să ne bucurăm împreună cu Întâistătătorul ei și cu credincioșii ei. Acest verset este luat de la Sfântul Apostol Pavel din Epistola sa către romani, capitolul XII, versetul 15: «Bucurați-vă cu cei care se bucură și plângeți cu cei ce plâng». La acest jubileu, ne bucurăm împreună cu Biserica Greco-Catolică de Cluj-Gherla. Al doilea verset este din Evanghelia după Ioan, cuvântul Mântuitorului, capitolul XVII, versetul 21, referitor la succesul misionar al Bisericii creștine: «Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis».

E prilej de bucurie și nu trebuie să pomenim de amărăciuni. Totuși, e o realitate. Ce bine ar fi dacă am fi toți una. Cred că din punct de vedere misionar am avea mult mai mult spor în această lume secularizată. Referitor la acest lucru, îl pomenesc pe un preot foarte bun din perioada interbelică. E vorba de Toma Chiricuță, tatăl lui Ion Chiricuță, întemeietorul Institutului Oncologic din Cluj. A condus și o revistă, *Fântâna Darurilor*, iar articolul de fond îl scria întotdeauna el. Despre unul dintre articolele de fond, pe scurt, vreau să vă vorbesc. În perioada premergătoare Crăciunului, Toma Chiricuță medita și îl vedea pe Domnul Hristos mititel și înfrigurat în ieslea din Bethleem. Vedea cum năvălesc în peștera din Bethleem păstorii, îngerii, cei trei crai de la Răsărit, iar Pruncul Mântuitor îi privea cu o tandrețe și cu o dragoste greu de descris. Au trecut două mii de ani. Nu mai încap toți creștinii în peștera din Bethleem, dar ne trimitem reprezentanți. Un reprezentant catolicii, unul ortodocșii, unul neoprotestanții și protestanții. Toți cu daruri. Dar, din nefericire, Pruncul Mântuitor nu ne mai privește cu gingășie și dragoste, iar cei trei reprezentanți rămân consternați. De ce? Și Mântuitorul le răspunde: Din nou vă voi primi cu aceeași dragoste și tandrețe când veți redeveni una așa cum ați fost la început. Acum aceasta e o meditație înainte de Crăciun, dar cuprinde mult adevăr. Cel ce a scris-o a pătruns și el în temnițele comuniste mulți ani.

Revin la sărbătoarea de astăzi. Ne bucurăm împreună cu cei ce se bucură. Ne bucurăm împreună cu Preasfințitul Claudiu, cu credincioșii greco-catolici din Episcopia de Cluj-Gherla și îl rugăm pe Dumnezeu să le dea la toți sănătate”, a transmis IPS Andrei, mitropolitul Clujului, Maramureșului și Slajului.

Cu același prilej, a fost transmis mesajul aniversar din partea Eminenței Sale cardinal Claudio Gugerotti, prefect al Dicasterului pentru Bisericile Orientale din Vatican. A urmat prima sesiune de conferințe, moderată de conf. dr. Ioan Cârja, în cadrul căreia prof. dr. Ovidiu Ghitta, decanul Facultății de Istorie și Filosofie, UBB a vorbit despre „Primele circulare ale episcopului Ioan Alexi”. Prin decretul imperial din 17 martie 1854, Ioan Alexi a fost numit întâiul episcop al Eparhiei nou înființate a Gherlei. A fost confirmat de Sfântul Scaun prin bula din 16 decembrie 1854 a Papei Pius IX.

A fost instalat la Gherla la 7 septembrie 1856 de către același mitropolit. Se stinge din viață în 1863 la vârsta de 63 de ani.

Istoricul **Ovidiu Ghitta** a arătat că există trei elemente pe care episcopul Alexi ține să le scoată în evidență în circularele sale, să le prezinte ca esențiale pentru turma sa: biserica, școala și națiunea. „Avem un Alexi militant, un iluminist, un luptător pentru ridicarea națiunii sale prin școală și cultură. Prin circulare vedem un personaj luptător, cu viziune amplă, care consideră că imperativul momentului pentru români este de a se așeza în rând cu lumea și a se ridica la nivelul străbunilor lor. Este un personaj foarte bine ancorat în discursul politic și public, e un personaj bine ancorat în marile teme abordate de această generație”, a precizat istoricul.

În cadrul evenimentului, prof. dr. Mónica Fuster Cancio, Universitatea Pontificală Santa Croce din Roma a vorbit în limba italiană despre „Apelul României pentru descoperirea rădăcinilor creștine ale Europei” (it. „L’appello alla Romania per la riscoperta delle radici cristiane dell’Europa”). Pr. drd. Gabriel Hoza, de la Facultatea de Istorie și Filosofie, UBB a prezentat un studiu despre repere generale din „Arhiva eparhială și administrația episcopală în Episcopia de Cluj-Gherla (1853-1948)”.

Sâmbătă, 24 noiembrie a.c., simpozionul internațional „170 de ani de existență a Episcopiei de Cluj-Gherla. Tradiție și perspective” a continuat la Sala Club a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, unde au conferențiat pr. prof. dr. Luboslav Hromjak, de la Institutul Pontifical Oriental din Roma despre Ridicarea eparhiei Hajdu-Dorogh („The erection of diocesi Hajdu-Dorogh”, Facultatea de Teologie Greco-Catolică, UBB), pr. conf. dr. Horea Ovidiu Pop, de la Facultatea de Teologie Greco-Catolică, UBB – departamentul Oradea („Câteva aspecte din activitatea episcopului Iuliu Hossu”), drd. Daniel Barna, de la Facultatea de Teologie Greco-Catolică, UBB („Episcopul Iuliu Hossu, ocrotitor al lecturii și al activităților culturale în vremea celui de-al Doilea Război Mondial”), prof. emerit dr. George Cipăianu, Facultatea de Istorie și Filosofie, UBB („Avatarurile unei familii de greco-catolici (1947-1953)”), prof. dr. Marius Bucur, Facultatea de Istorie și Filosofie, UBB („Aspecte privind mișcarea petiționară din 1956 în Eparhia de Cluj-Gherla”).

Tot în contextul aniversării a 170 de ani de la înființarea Eparhiei Greco-Catolice de Cluj-Gherla, duminică, 26 noiembrie, începând cu ora 18, episcopul eparhial PS Claudiu a oficializat Sfânta Liturghie arhierească la Catedrala episcopală „Schimbarea la Față” din Cluj-Napoca.

O seară de Wagner la Filarmonica de Stat „Transilvania”:

Monumentalul și sublimul muzicii

Finalul de săptămână la Filarmonica de Stat „Transilvania” a fost marcat de o incursiune sonoră în lumea muzicii monumentale și sublime a lui Richard Wagner. Sub bagheta dirijorului Cristian Mandeal și împreună cu solista mezzosoprană Antonela Bârnat, am fost martorii unei serii de compoziții remarcabile, fiecare având propria sa poveste și forță emoțională.

Uvertura operei *Tannhäuser*

Uvertura operei *Tannhäuser* a deschis seara într-un mod spectaculos. Într-un eseu din ianuarie 1841, Wagner a conturat concepția sa asupra uverturii de operă, descrisă ca o „operă muzicală completă în sine și oferind o înțelegere a argumentului operei prin împletirea materialelor tematice extrase din opera care urmează.” Uvertura lui *Tannhäuser* urmează această paradigmă, prezentând povestea cavalerului Tannhäuser, prins între plăcerile iubirii pământești și a poftelor (reprezentate de zeița Venus) și iubirea mântuitoare a devoțiunii sacre (reprezentată de prințesa Elisabeth). Cristian Mandeal a transmis cu măiestrie această dramă, prin direcția sa conducând orchestra într-o călătorie sonoră impresionantă.

Preludiul Actului I din opera *Lohengrin*

Lohengrin ocupă o poziție ambiguă în estetica lui Wagner. Deși Wagner respinge aparent stilul *grand opéra* francez, *Lohengrin*, ca toate operele sale, datorează ceva acestei forme. Preludiul Actului I din Lohengrin continuă stilul asociativ al tonalității dezvoltate anterior în *Tannhäuser*. Sub bagheta maestrului Cristian Mandeal, Filarmonica de Stat „Transilvania„ a adus la viață această lucrare complexă, cu nuanțele sale romantice și asociative.

Wesendonck Lieder cu solista mezzosoprană Antonela Bârnat

Momentul serii a fost interpretarea *Wesendonck Lieder*, susținută de talentata solistă, mezzosoprana Antonela Bârnat. Cele cinci cântece pentru voce de femeie, compuse între 1857 și 1858, au fost prezentate cu o emoție și cu o profunzime remarcabile. Două dintre aceste piese au fost denumite de Wagner „studii” pentru *Tristan und Isolde*, prefigurând idei muzicale dezvoltate ulterior în opera completă. Antonela Bârnat a adus o prezență captivantă și o expresie intensă în interpretarea sa, captivând publicul cu fiecare notă.

Preludiul și Moartea Isoldei din opera *Tristan și Isolda*

Momentul culminant al serii a fost reprezentat de moartea Isoldei din opera *Tristan și Isolda*. Wagner a numit această scenă „Liebestod” sau „transfigurare”. Descrierea detaliată a acestei părți finale a operei a fost transmisă într-o interpretare înduioșă și captivantă sub direcția lui Cristian Mandeal. Cu o orchestră profundă și o solistă emotivă, Filarmonica de Stat „Transilvania” a oferit o experiență muzicală de neuitat.

Preludiul operei *Maeștrii cântăreți din Nürnberg*

Vorspiel-ul (adică preludiul) operei *Die Meisteringer von Nürnberg* a constituit un moment distinct al serii, fiind cunoscut pentru caracterul său vesel, pompos și plin de viață. Această compoziție, sub bagheta talentatului Cristian Mandeal, a transmis cu măiestrie atmosfera vibrantă și contrastul dintre tradiționalism și dorința de reînnoire. Preludiul este renumit pentru tonalitatea sa luminoasă în cheia Do major și este considerat unul dintre cele mai de succes preludii ale lui Wagner. Acesta servește drept rezumat muzical al operei, conținând principalele laitmotive și subliniind confruntarea dintre spiritele progresiste și conservatoare.

Seara Richard Wagner de la Filarmonica de Stat „Transilvania” a fost o călătorie sonoră fascinantă în lumea complexă și pasionantă a acestui maestru al operei romantice germane. Sub conducerea maestrului Cristian Mandeal și cu contribuția remarcabilă a solistei Antonela Bârnat, publicul a fost martor la o interpretare cu adevărat remarcabilă a capodoperelor lui Wagner, aducându-le în prezent și captivând sufletele ascultătorilor într-o noapte de magie muzicală.

Mara A. MUNTEAN
Foto: Bogdan Meseșan

Lumina unei stele căzătoare: O poveste despre speranță

A avut loc lansarea unei cărți speciale, vineri, la Cluj. Este vorba despre cartea „Lumina unei stele căzătoare”, scrisă de Antonia Elena Suciu, ilustrată de Daria Anghel, apărută la Editura Europlus din Galați, cu ajutorul sponsorilor GPV România și Mănăstirea Sfântul Antim-Troianu, Râmnicul Vâlcea. Antonia și Daria sunt eleve ale Colegiului Național „Gheorghe Șincai” și au fost coordonate în acest proiect de profesoara Manuela Botiș.

Cartea este o poveste fermecată despre speranță, misiuni personale, vindecare, magia și căldura divină apărută în felurite ipostaze și a avut lansarea vineri, la Galeria „Paul Sima”. În cadrul lansării au luat cuvântul Sergiu Man, curatorul Galeriei Paul Sima, profesoarele Cristina Popescu, Voichița Todor, Mimi Gramnea și Manuela Botiș, coordonatorul proiectului și cele două autoare.

Această poveste a fost creată pentru sprijinirea construirii unei clădiri adiacente Centrului de Îngrijiri Paliative „Sfântul Nectarie”, la fel cum și expoziția „Grădinile Edenului” de la Galeria „Paul Sima”, care adună creațiile elevilor din mai multe școli ale Clujului a fost organizată cu același scop, tot de către profesoara Manuela Botiș.

Lumina unei stele căzătoare ne spune povestea Eleonorei,

o domniță dintr-un tărâm magic, „un regat vegheat de norii îngânduraţi, mărginit de ape sărate și ascuns de păduri ocrotitoare și răcoroase”. Eleonora este proprietara unei patiserii care conține prăjituri, ca remedii pentru orice boală și este o făuritoare a vindecării. Într-o zi, regina tărâmului este răpusă de o boală grea, de care niciun doctor nu o poate scăpa, iar regele o roagă pe Eleonora să îi vindece soția. De aici încolo începe aventura Eleonorei, care pornește în căutarea ingredientelor necesare, printre care se numără și lumina unei stele căzătoare. În misiunea ei, Eleonora întâlnește obstacole, dar și călăuze cu puteri miraculoase, care o ajută să treacă de orice greutate.

Antonia ne ajută să pătrundem în tărâmul său prin scrisoarea către cititor, așezată la începutul cărții: „Am dorit să scriu acest basm, să aduc măcar un grăunte de lumină și praf de zâne în viețile cititorilor, pentru că am crezut dintotdeauna că unul dintre cele mai bune lucruri pe care le pot face pentru cineva este să pun pe hârtie povești care să le ajungă la suflet, să le vorbească doar lor, șoptit, așa cum ar face-o un prieten bun.” De la prima până la ultima pagină, cartea este căldură și lumină materializate, iar ilustrațiile Dariei Anghel dau culoare valențelor atât de pure și de lirice, gândite de Antonia. Antonia, o adevărată scriitoare la început de drum, și Daria, o artistă cu un dar senzațional, reușesc să ne convingă că magia este lângă noi mereu, tot ce trebuie să facem este să ne dăm voie să o vedem.

Domnul Sergiu Man și-a ales cuvintele foarte bine când a declarat că lansarea acestei cărți nu este altceva decât prezentarea frumosului în diversele sale forme: „frumosul cuvântului scris și țesut într-o poveste fascinantă, ludică și însuflețitoare, frumosul cuvântului ilustrat și pictat cu multă atenție, tehnică și dedicație, frumosul unui gest altruist, frumosul expoziției în care ne aflăm și frumosul pe care îl simțim noi toți atunci când facem un bine”.

O carte costă 50 de lei, iar banii obținuți din valorificarea cărților vor ajunge tot la Centrul „Sfântul Nectarie”. Expoziția „Grădinile Edenului” mai poate fi vizitată până marți, 28 noiembrie inclusiv. Un tablou costă 200 de lei, iar, astfel, oricine poate susține extinderea spitalului.

PAGINĂ SUSȚINUTĂ DE

FUNDAȚIA TRANSILVANIA LEADERS

CFR Cluj, părăsită de șansă!

Feroviarii sunt în criză, fără victorie de trei meciuri în SuperLigă

CFR Cluj a mai pierdut două puncte importante în SuperLigă, după rezultatul de egalitate, scor 0-0, înregistrat sâmbătă seara pe stadionul din Gruia, împotriva celor de la UTA Arad.

Feroviarii au dominat partida cu echipa lui Mircea Rednic, dar au ratat câteva ocazii uriașe de gol, în special prin Avounou, Otele, Tachtsidis, bară în minutul 72, și Camora.

Mandorlini:

„Așa este fotbalul, din păcate. Am avut multe ocazii, însă ne-a lipsit șansa. Acum, rămâne să ne pregătim pentru următorul meci. (n.r. CFR Cluj e într-o scădere de formă...) Sincer, nu contează ceea ce mi-ai spus acum, noi trebuie să ne păstrăm încrederea, să rămânem pe același drum. Din păcate, din lipsă de noroc, nu am deblocat rezultatul de pe tabelă.

Sunt mulțumit de aceste reveniri (n.r. revenirea lui Mario Camora și a lui Bîrligea). Mario Camora a fost introdus de pe bancă pentru a oferi un suport echipei. Bîrligea știam că va juca 20-30 de minute, dar Mario, nu. Am riscat. Am revăzut ocazia lui. Pe lângă asta, a dat și câteva centrări periculoase. S-a simțit când nu l-am avut pe teren. Din păcate, astăzi ne-a lipsit norocul. În rest, am făcut un meci important și îi felicit pe această cale. E o vorbă: nu mereu câștigă cine are mai multe ocazii. Am jucat ceea ce am pregătit, dar am avut neșansă", a spus antrenorul feroviarilor, Andrea Mandorlini, la finalul partidei.

Cum am trăit meciul

Echipele de start:

CFR Cluj: Sava - Mogoș, Ilie, Kresic, Morgan - Muhar, Tachtsidis, Cvek - Otele, Juricic, Avounou

UTA: Iacob - Stolnik, Conte, Benga, Căpușă - Freitas, Mihai - Pop, Cooper, Micovschi - Luckassen

Lovitura de start simbolică a partidei a fost dată de fostul jucător al CFR-ului, dar și al celor din Arad, Cristian Panin, care a împlinit sâmbătă 45 de ani. Uriașă ocazie de gol ratată de Avounou în min. 14, care a șutat pe lângă poartă din mijlocul careului în fața porții goale! Juricic, în min. 15, este blocat în ultimul moment în marginea careului mic de fundașii arădeni. Avounou ratează o nouă șansă bună de a înscrie, în min. 20, după o lovitură de cap din mijlocul careului. Mingea a trecut la câțiva centimetri de bara porții lui Iacob. Otele trimite peste poartă, în min. 33, de la 17 metri. Pauză în Gruia, după o primă repriză dominată autoritar de feroviari.

CFR începe în atac și repriza secundă și ratează prima ocazie de gol în min. 46, când Otele reia cu capul pe lângă poartă din marginea careului de 6 metri. Același Otele lovește prost mingea în minutul 55, din mijlocul careului și mingea trece la mare distanță de poartă. Intră Deac la CFR Cluj, în min. 56, în locul lui Cvek. Căpușă nimerește bara porții lui Sava, în min. 61, după un contraatac rapid! UTA putea da lovitura la prima sa ocazie de gol! Dublă schimbare la CFR, în min. 70: intră Bîrligea și Fică, ies Juricic și Avounou. O nouă ocazie uriașă de gol pentru gazde, în min. 72, când șutul plasat a lui Tachtsidis a nimerit bara porții arădene! În ciuda dominării, jocul echipei lui Mandorlini este extrem de lent și de previzibil, cei de la UTA se apără atent și își încearcă șansa pe contraatac. Intră și Camora la CFR, în min. 83, în locul lui Morgan. Iacob scoate extraordinar șutul bombă trimis din colțul careului de Camora, în min. 83! Bîrligea reușește să trimită balonul în plasă, în min. 87, dar reușita este anulată pentru un ofsaid la Otele, cel care i-a pasat decisiv atacantului clujean! Carp ratează o bună ocazie pentru UTA în minutul 88! Minutul 90: se arată cinci minute suplimentare. Final de meci!

Etapa următoare, CFR va juca în deplasare cu Universitatea Craiova, pe 2 decembrie, și poate fi depășită de Rapid în clasament în cazul unei victorii, luni, contra celor de la U Cluj.

Rapid – "U" Cluj încheie, luni, etapa din SuperLigă

Sabău: „Va fi un meci special"

"U" Cluj are meci dificil, luni, în Giulești contra Rapidului. Confruntarea dintre cele două formații este una de tradiție în fotbalul românesc, cea de luni având loc la 90 de ani și o zi de la prima întâlnire directă din 1933.

„Va fi un meci special, am petrecut 4 ani frumoși acolo, am câștigat două titluri. Suporterii au însemnat mult în acea perioadă, am amintiri frumoase. Rapid mi-a oferit bucuria de a câștiga din nou trofee. Rapid e o echipă foarte disciplinată, bine pregătită fizic și așezată bine în teren.

Toți jucătorii aleargă, sunt dedicați, concentrați și cred că asta a reușit să schimbe Cristiano Bergodi. O echipă care are 5 victorii acasă, cele mai multe goluri înscrise. E ca orice joc de campionat, dar cu o încărcătură specială pentru mine. Ne-am pregătit foarte bine în această perioadă și mergem să jucăm, să avem curaj, să credem că avem valoare.

Am arătat că avem calitate și avem mari speranțe că putem scoate un rezultat foarte bun acolo. Am mare încredere că putem face un joc bun, vreau să creștem de la meci la meci, să arătăm că avem identitate.

Mitrea, Bic și Cîmpanu vor fi absenți în acest joc. Foarte important că Masoero a revenit, să vedem ca ritm. Mitrea

și Vali Gheorghe sunt suspendați. La fel și Vătăjelu începe să arate foarte bine din punct de vedere fizic, pentru că și el a revenit după o perioadă destul de lungă. Și Manu sau Fossati au început să arate din ce în ce mai bine, în această perioadă s-au antrenat foarte bine, au fost niște antrenamente de mare intensitate și se vede un plus de ritm la ei", a declarat Ioan Ovidiu Sabău, antrenorul „Șepcilor roșii" înainte de plecarea spre capitală.

Partida dintre Rapid și "U" Cluj va avea loc luni, 27 noiembrie, de la ora 20:30.

Liga a II-a

O nouă înfrângere pentru Unirea Dej

O nouă înfrângere pentru Unirea Dej, în ultima deplasare din acest an. Dejenii au cedat, scor 1-2 (0-1), în fața celor de la ACS Viitorul Pandurii Târgu Jiu, într-un meci care a contat pentru a 14-a etapă din Liga 2.

Gazdele au deschis scorul în minutul 24, când Emanuel Nikpalj a înscris din trei metri. Daniel Pop ('65) a restabilit egalitatea cu un șut în forță, de la distanță, însă bucuria dejenilor a durat doar două minute. Onni Tiihonen ('67) a marcat cu o execuție din afara careului mare și astfel toate cele trei puncte au fost adjudecate de echipa din Târgu Jiu.

Primul 11 al Unirii Dej: R. Pop - Pifor, D. Pop, Negrea, Șuteu, Stancovici ('29 Pruteanu/ '90 Georgiu), Kereki, Ciocan, Fulga ('63 Zamfirescu), Golda, Blaj (C). Rezerve neutilizate: Anca-Trip, Chindriș - Dumitru, Vl. Stancovici, Zanc, D. Șuteu.

În clasament, Unirea Dej se află pe locul 18, cu 10 puncte, și va juca etapa viitoare pe teren propriu cu CS Mioveni, ocupanta locului 5, cu 23 de puncte.

Liga a III-a

Remiză în derby-ul județului Cluj

La sfârșitul săptămânii trecute, pe stadionul Clujana, în cadrul seriei a X-a s-au întâlnit echipele Sănătatea Cluj și Minerul 1947 Ocna Dej. Scorul a fost deschis în minutul 10 de gazde, care au înscris prin veteranul Dorin Goga. Oaspeții au egalat în minutul 54 prin căpitanul lor, Emanuel Negru, reușită care a consimțit și rezultatul final al întâlnirii, 1-1.

În clasamentul seriei a X-a, Minerul 1947 Ocna Dej ocupă locul 6, cu 16 puncte, iar Sănătatea Cluj se află pe locul 7, cu 15 puncte.

Szekely Csaba

Volei

Arcada Galați, victorie clară la Dej

Campioana țării la volei masculin, Arcada Galați, a făcut o repetiție generală utilă în preajma întâlnirilor internaționale din cadrul Cupei Campionilor Europeni, evoluând, în cadrul etapei a 7-a, în Sala sporturilor „Petre Stăvariu" din Dej. Oaspeții au câștigat cu scorul de 3-0 (16,23,13) în fața tinerei formații Unirea, care a opus rezistență doar în setul al doilea.

De la campionii gălățeni s-au remarcat jucătorul finlandez Nikula Aaro, cu 19 puncte, și Gegye Roland, cu 11. La gazde, cel mai eficace a fost Silviu Suson, cu 13 puncte. Gălățenii joacă, la mijlocul acestei săptămâni în CCE, cu campioana Belgiei, Greenyard Maaseik.

În clasamentul diviziei, A1 Unirea Dej ocupă locul 8, cu 7 puncte.

Szekely Csaba

Tânăr prins la Cluj cu două kilograme de droguri

Polițiștii clujeni continuă lupta împotriva traficului de droguri. Un tânăr de 21 de ani a fost arestat după ce a fost prins în flagrant în timp ce încerca să comercializeze două kilograme de droguri.

Procurorii Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism – Serviciul Teritorial Cluj au anunțat că Rareș Lehene a fost prins în flagrant de polițiștii Secției 8 Rurală Huedin în timp ce deținea, în vederea comercializării, cantitățile de aproximativ 1,4 kilograme cristal (4-CMC – drog de mare risc) și 560 grame canabis (drog de risc). „Din cercetările efectuate a reieșit că, în perioada 2022 – 2023, a procurat și vândut, în mod repetat, cantități de canabis, cu suma de 50 de lei pentru un gram, către consumatori de pe raza județului Cluj. De asemenea, tot în mod repetat, a oferit cu titlu gratuit, diferite cantități de canabis", a anunțat DIICOT Cluj. Tribunalul Cluj a emis pe numele lui Rareș Lehene mandat de arestare de 30 de zile pentru trafic de droguri de risc și mare risc în formă continuată.

Hoțul de unelte electrice

Un bărbat de 31 de ani a fost reținut de polițiștii Secției 8 Poliție Rurală Huedin după ce a fost identificat ca fiind autorul unui furt de unelte și scule electrice. Polițiștii au descins la domiciliul său din comuna Aghireșu după ce la data de 22 noiembrie a.c. a fost sesizat furtul mai multor unelte și scule electrice, dintr-un garaj situat in Aghireșu-Fabrici. A fost astfel cauzat un prejudiciu de aproximativ 8.000 de lei. În urma percheziților, polițiștii au identificat și ridicat bunurile sustrase, prejudiciul fiind recuperat în totalitate. În baza probatoriului administrat, bărbatul de 31 de ani a fost reținut pentru 24 de ore.

Metoda Chereches

Primarul municipiului Baia Mare, Cătălin Chereches, condamnat definitiv la 5 ani de închisoare pentru corupție, a fugit din țară, vineri, prin punctul de trecere a frontierei Petea, spre Ungaria, folosindu-se de un act de identitate al unei rude.

„Chereches a ieșit din țară prin frontiera cu Ungaria prin PTF Petea la ora 07,49 folosind o altă identitate, aparținând unei rude, o persoană de sex masculin. La ora menționată, la controlul de frontieră efectuat pe teritoriul maghiar, s-a prezentat un autovehicul înmatriculat în România, în care se aflau două persoane, conducătorul auto care figura în regim de taxi și un pasager pe scaunul din dreapta. Cele două persoane s-au legitimat cu cărți de identitate românești, dintre care una, cea a pasagerului, aparținea unei rude a numitului Chereches Cătălin, persoană care locuiește într-un stat din Europa", a declarat inspectorul general al IGPF, Victor-Ștefan Ivașcu, într-o conferință de presă.

Acesta a arătat că, în momentul solicitării documentelor la control, agentul de poliție de frontieră a procedat la identificarea persoanelor din autovehicul, prin confruntarea identității din documente cu cei prezenți și, conform atribuțiilor de serviciu, polițistul de frontieră a implementat trecerea în baza de date, apoi a înmânat documentele polițistului de frontieră maghiar, care a verificat de asemenea identitatea persoanelor și a consemnat acest aspect în bazele de date maghiare, ulterior permițând intrarea acestora pe teritoriul Ungariei.

„Precizez că (...) cetățenii români din UE, la ieșirea dintr-un stat comunitar în altul, sunt supuși unui control sistematic în baze de date naționale, europene și internaționale. Precizez totodată că nu au putut fi preluate imagini concludente de pe camerele perimetrale ale punctului de trecere a frontierei, întrucât acestea nu surprind imagini cu controlul efectuat la tonetă și nu s-au putut distinge în mod clar și neechivoc persoanele din interior", a spus Ivașcu.

El a menționat că au fost inițiate schimburi de date și informații cu partenerii externi pentru găsirea primarului, iar această situație este în desfășurare.

publicitate

Asociația GAL Câmpia Transilvaniei anunță lansarea sesiunii de depunere a proiectelor pentru măsura:

Măsura 1/6B Valorificarea patrimoniului natural și cultural în perioada 28.11.2023–13.12.2023

Tipuri de beneficiari eligibili ai măsurii 1/6B sunt:

- Autorități publice locale sau asociațiile acestora (ADI-uri)
- Societatea civilă
- Așezăminte culturale și instituții de cult
- Beneficiarii direcți ai acestei măsuri sunt incluși în categoria beneficiarilor direcți ai măsurii M9/6B Dezvoltare durabilă și protecția mediului pe teritoriul Câmpia Transilvaniei.

Fondul disponibil pentru această sesiune: este de 113.667,95 euro

Intensitatea sprijinului:

pentru operațiunile generatoare de venit: până la 90%;

pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică – până la 100%;

pentru operațiunile negeneratoare de venit: până la 100%.

Sumele aplicabile sunt de minim 5.000 euro și maxim 80.000 euro.

Suma maxima nerambursabilă care poate fi acordată pentru finanțarea unui proiect: 80.000 euro

Data lansarii apelurilor de selecție: 28.11.2023

Data limită de depunere a proiectelor: 13.12.2023.

Locul și intervalul orar în care se pot depune proiectele: Biroul GAL Câmpia Transilvaniei, din Localitatea Ghirișu Român, nr. 75, 407420, jud. Cluj în intervalul orar 09:00-14:00, de luni până vineri.

Informații detaliate privind accesarea și derularea măsurii sunt cuprinse în Ghidul Solicitantului, care poate fi accesat pe site-ul www.galcampiatransilvaniei.ro și este disponibil la sediul GAL Câmpia Transilvaniei pe suport tipărit.

Datele de contact ale GAL

GAL Câmpia Transilvaniei, Adresa: comuna Mociu, sat Ghirișu Român, nr. 75, jud. Cluj, Tel 0761781204, Email: galcampiatransilvaniei@yahoo.com Web: www.galcampiatransilvaniei.ro (54941)

DIVERSE

• SĂLCUDEAN LIANA CRISTINA, reprezentant al SC PRO FARM BUSINESS SRL, anunță publicului interesat asupra depunerii solicitării de emitere a acordului de mediu pentru proiectul ,,Elaborare DTAC pentru modificări interioare oi exterioare imobil existent, construire foișor, garaj şi amenajari exterioare" propus a fi amplasat în com. Beliș, sat. Poiana Horea, jud. Cluj. Informațiile privind proiectul propus pot fi consultate la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Cluj, Calea Dorobanților nr. 99 şi la adresa proprietarului. Observațiile publicului se primesc zilnic la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Cluj, Calea Dorobanților nr. 99 jud. Cluj, în zilele de: luni-joi între 9:00-14:00 şi vineri între 9:00-12:00. (1846)

• Se anunță public obținerea A.C. cu nr 124 din 16.02.2023 cu titlul "Construire locuință semicolectivă P+E+M, împrejmuire, amenajări exterioare, organizare de şantier". (54942)

• Se anunță public obținerea A.C. cu nr 126 din 16.02.2023 cu titlul "Construire locuință semicolectivă P+E+M, împrejmuire, amenajări exterioare " (54942)

• Se anunță public obținerea A.C. cu nr 125 din 16.02.2023 cu titlul "Construire locuință semicolectivă P+E+M, împrejmuire, amenajări exterioare, organizare de şantier". (54942)

• Se anunță public obținerea A.C. cu nr 116 din 16.02.2023 cu "Construire locuință semicolectivă P+E+M, împrejmuire, amenajări exterioare, organizare de şantier". (54942)

• Sălcudean Liana Cristina, reprezentant al SC PRO FARM BUSINESS SRL, anunță publicului interesat asupra depunerii solicitării de emitere a acordului de mediu pentru proiectul „ELABORARE DTAC PENTRU MODIFICĂRI INTERIOARE ȘI EXTERIOARE IMOBIL EXISTENT, CONSTRUIRE FOIȘOR, GARAJ ȘI AMENAJĂRI EXTERIOARE" propus a fi amplasat în com. Beliș, sat. Poiana Horea, jud. Cluj. Informațiile privind proiectul propus pot fi consultate la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Cluj, Calea Dorobanților nr. 99 și la adresa proprietarului. Observațiile publicului se primesc zilnic la sediul Agenției pentru Protecția Mediului Cluj, Calea Dorobanților nr. 99 jud. Cluj, în zilele de: luni-joi între 9:00-14:00 și vineri între 9:00-12:00.

• Colecționar (cu expoziții la activ), primesc spre donație globuri, decorațiuni de brad etc. din anii comunismului. Mulțumesc. Telefon 0744810282.

DECESE-COMEMORĂRI

• Vei rămâne în amintirea noastră pentru totdeauna. Odihnă și lumină veșnică pentru naşul nostru col (r) ANTON BODOR! Nicoleta și Mihai DAN-FERENȚA.

• Suntem alături de naşa Gina Bodor în aceste clipe grele când soțul col (r) TONY BODOR a părăsit această lume! Sincere condoleanțe. Fam. col(r) Ion Dan-Ferența.

Mircea Abrudean, secretar general al Guvernului:

Sectorul energetic - o țintă tentantă pentru atacuri cibernetice

„Sectorul energetic este considerat ca fiind unul dintre cele mai sofisticate și complexe din lume și se confruntă cu o tranziție rapidă de la tehnologiile analogice la cele digitale, de la centralizat la distribuit și de la combustibil fosil la emisii reduse de carbon”, a spus Mircea Abrudean, aflat la Cluj-Napoca, cu ocazia Forumului de Securitate Cibernetică în Energie.

În opinia acestuia, sectorul depinde în mod critic de tehnologiile operaționale și de sistemele interconectate care monitorizează și controlează procesele sale industriale automatizate. Acest lucru îl face o țintă potențială și predilectă pentru atacuri cibernetice de amploare. Majoritatea analiștilor estimează că peste o treime din totalul atacurilor cibernetice la nivel global sunt derulate împotriva infrastructurilor sectorului energetic. Sunt vizate inclusiv lanțurile de furnizori și de aprovizionare, foarte vulnerabile la o serie de amenințări cibernetice, în particular ransomware și atacuri de tip phishing. O parte din aceste atacuri sunt efectuate de actori statali și grupări controlate de state, iar altele sunt lansate de către hacktiviști sau de grupări infracționale motivate financiar”, a spus Abrudean, la Forumul de Securitate Cibernetică în Energie, organizat de Distribuție Energie Electrică România. Abrudan a subliniat că majoritatea atacurilor sunt declanșate într-un context geopolitic imprevizibil și sensibil, dar cu o dimensiune energetică și una cibernetică evidente.

Fluxul de gaze naturale a fost redus, conductele au fost sabotate

„Războiul de agresiune al Rusiei în Ucraina a creat recent una dintre cele mai semnificative crize energetice din Europa și a adus noi riscuri și un mix de atacuri kinetice și cibernetice combinate ca o amenințare hibridă. Până în prezent, dimensiunea energetică a crizei generate de acest război a fost în mare parte rezultatul perturbărilor fizice. Fluxul de gaze naturale a fost redus, conductele au fost sabotate, iar unele linii de alimentare cu energie au fost temporar sau total întrerupte. Țările europene au răspuns la situația creată prin completarea rezervelor de energie și reducerea cererii, iar Uniunea Europeană a luat, de asemenea, măsuri prin intermediul unei noi legislații, pentru a consolida infrastructura, apărarea și reziliența, inclusiv cea cibernetică”, a explicat secretarul general al Guvernului.

Abrudean a semnalat că numeroși experți avertizează că, în cazul în care sectorul energetic va fi supus în această iarnă unor atacuri cibernetice majore și susținute, consecințele ar putea fi unele masive și cu un impact potențial asupra a zeci de milioane de consumatori din regiune.

Evaluarea riscurilor este esențială

„Indiferent de actorul din spatele acestor atacuri, implicațiile posibile sunt unele îngrijorătoare. În acest context, așa cum menționează și un raport publicat acum câteva zile de World Economic Forum, este important ca autoritățile de reglementare și actorii din sectorul energiei din Europa să împărtășească o viziune comună și să înțeleagă că reziliența cibernetică a sectorului este o prioritate. Aceasta implică nu doar simpla conformitate cu reglementările în domeniu, ci și o evaluare a riscurilor cibernetice la nivelul sectorului, plus adoptarea unor măsuri proactive pentru a asigura un nivel cât mai ridicat de protecție”, a mai afirmat oficialul guvernamental.

În acest context, a adăugat el, este o oportunitate excelentă de a crea un mediu colaborativ, axat pe creșterea rezilienței și securității cibernetice a întregului sector, bazat pe schimbul de informații, pe dezvoltarea inițiativelor comune, pe definirea principiilor și alinierea în jurul acestora a tuturor actorilor relevanți.

În opinia secretarului general al Guvernului, o măsură de care este nevoie azi în România este o mai bună cooperare și un dialog constant și deschis pe subiectul riscurilor și amenințărilor cibernetice, dar și al bunelor practici pentru gestionarea acestora între specialiștii în securitate cibernetică, inginerii și tehnicienii din energie și liderii de organizații.

„Cooperarea este necesară îndeosebi în cazul în care tehnologiile operaționale sau sistemele de control industrial din sectorul energetic sunt afectate direct de atacuri cibernetice, ceea ce statistic rezultă în întreruperi operaționale pentru aproximativ 60% din cazuri sau la acces neautorizat la date pentru 40% dintre situații. Mai mult, industria energetică din România trebuie să continue dezvoltarea de structuri și formate de cooperare cyber, cum ar fi echipele CSIRT sectoriale” a subliniat Mircea Abrudean. Serviciile de tip SOC (Security Operating Center) sau formatul ISAC (Information Sharing and Analysis Center) pentru sectorul energetic au fost deja lansate cu succes. Aceste eforturi de colaborare trebuie să se intensifice și să includă toți operatorii din industrie, autoritățile statului, dar și furnizorii de soluții și servicii de securitate cibernetică. Avem nevoie de aceasta, pentru asigurarea și garantarea securității cibernetice în domeniul energetic la nivelul țării noastre.

Beniamin Pascu

Cristian Ghinea, coordonatorul departamentului de Politici Publice al USR:

Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili este „total ineficientă”

În opnia lui Ghinea, „soluția este simplă - trebuie reformat sistemul care consumă resurse degeaba și mai trebuie digitalizată ANAF, reformă pe care USR a introdus-o în PNRR cu tot cu finanțare.

PSD și PNL, însă, o tot amână, pentru că n-au niciun interes să înlocuiască actualul sistem vechi din secolul trecut. În schimb, îi auziți foarte des pe politicienii de la aceste două partide sau pe comentatorii de la posturile tv plătite din bani publici cu justificarea că „nu se vrea, domnule”, afirmă coordonatorul departamentului de Politici Publice al USR, într-un comunicat remis presei.

De asemenea, Cristian Ghinea atrage atenția că în ultimii 2 ani în România a existat o evaziune fiscală de 48 miliarde de euro, la care se vor adăuga în 2023 încă 25-30 miliarde de euro.

În opinia sa, deficitul bugetar al României, 100 de miliarde de lei doar în 2023, ar putea fi acoperit dacă statul ar recupera măcar jumătate din banii pierduți prin evaziune fiscală și ar exista astfel bani și pentru creșterile de pensii anunțate.

Potrivit coordonatorului departamentului de Politici Publice al USR, reformele necesare la ANAF și la DGAMC sunt „blocate” de Marcel Boloș, ministrul de Finanțe, și de Ionuț Mișa, directorul DGAMC.

Boloș blochează sistemul

„Marcel Boloș, ministrul de Finanțe, în loc să pună în aplicare soluția simplă și corectă, vine cu o aberație, deconspirându-și încă o dată limitele gândirii de popă securist: «Românii care denunță evazioniștii ar putea primi o parte din valoarea fraudei». Altcineva cu nume și prenume care nu vrea e Ionuț Mișa, directorul general al Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili. Pesedistul pus de Dragnea ministru de Finanțe pentru 7 luni în Guvernul condus de Mihai Tudose și pe care tot Dragnea l-a schimbat într-un acces de sinceritate, acuzându-l că e pe mână cu serviciile. Ulterior, Mișa a fost numit șeful ANAF de Teodorovici, pus ministru de Finanțe în Guvernul condus de Viorica Dăncilă”, a mai spus Cristian Ghinea.

EURO	4,9703 lei
DOLAR	4,5559 lei
LIRA STERLINĂ	5,7252 lei
FRANC ELVEȚIAN	5,1562 lei
LEU MOLDOVENESC	0,2560 lei
100 FORINȚI	1,3082 lei
1 gram aur	292,3096 lei

Clinica de Pneumoftiziologie

Continuă lucrările destinate siguranței pacienților

Lucrările derulate în cadrul proiectului cu finanțare europeană câștigat de Consiliul Județean Cluj și care vizează creșterea siguranței pacienților la Spitalului Clinic de Pneumoftiziologie „Leon Daniello” avansează. Alin Tișe, președintele Consiliului Județean Cluj, spune că „prin intermediul acestei investiții din fonduri europene ne dorim să creștem nu doar siguranța, ci și calitatea infrastructurii medicale, astfel încât aceasta să poată răspunde cu succes tuturor provocărilor. Domeniul sanitar este o prioritate a forului administrativ județean!” Stadiul fizic al lucrărilor efectuate la Spitalul de Pneumoftiziologie, unitate sanitară aflată în subordinea Consiliului Județean Cluj, este de 85%. Printre cele mai recente operațiuni finalizate, majoritatea la nivelul pavilionului 1, se numără noi instalații de distribuție a energiei electrice, de iluminat și iluminat de siguranță, de compensare a puterii reactive și protecție împotriva șocurilor, precum și alimentarea de rezervă cu energie electrică. De asemenea, a fost instalat un nou sistem de apelare medicală în saloanele de cazare, toalete, camerele ATI și în posturile personalului medical destinate monitorizării pacienților a fost amenajată platforma de susținere pentru grupul electrogen . În valoare de peste 11,2 milioane de lei, proiectul european câștigat și implementat de Consiliul Județean Cluj este finanțat în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare.

Guvernul României, în top zece cu cheltuielile guvernamentale

În ultimii zece ani, Guvernele statelor din Uniunea Europeană au reușit să reducă procentul de cheltuieli cu dobânzile la împrumuturile pe care le fac, raportat la totalul cheltuielilor guvernamentale - subliniază site-ul Panorama.ro. Este important, pentru că, dacă ponderea costurilor la care statul se împrumută (la bancă, la cetățeni etc.), pentru a-și acoperi „găurile” bugetare este prea mare, automat banii rămași pentru restul investițiilor și cheltuielilor sunt mai puțini. În 2013, cel mai mare procent de cheltuieli cu dobânzile depășea 10% din totalul cheltuielilor, în Irlanda. În 2021, cheltuielile cu dobânzile nu au mai depășit 8% din totalul cheltuielilor în niciunul din statele membre UE. Italia înregistrează cel mai mare procent de cheltuieli cu dobânzile, potrivit ultimelor date publicate de Banca Mondială. Aici, cheltuielile de dobândă au reprezentat 7% din totalul cheltuielilor guvernamentale. În România, cheltuielile cu dobânzile au înregistrat o reducere considerabilă, trecând de la 6,4% în 2013, la 3,86% în 2021, din totalul cheltuielilor guvernamentale. Totuși, aceste aproape 4 procente poziționează România în top 10 state UE care au cele mai mari cheltuieli guvernamentale, alocate pentru plata dobânzilor, ca procent din total. În 2018, România a înregistrat cel mai mic procent de cheltuieli cu dobânzi, din totalul cheltuielilor guvernamentale, ajungând la 3,29%.

Pagină realizată de Beniamin PASCU

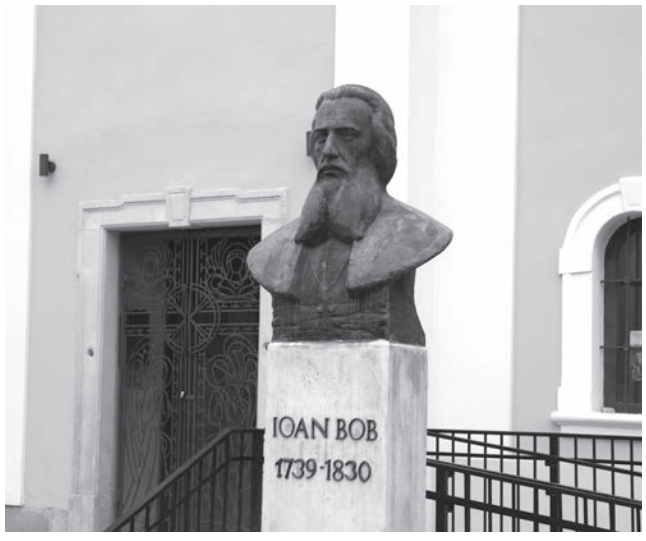
Cea mai veche școală românească din Cluj-Napoca - un drum de 170 de ani

urmare din pagina 1

Școala „Ioan Bob” a fost fondată de episcopul greco-catolic Ioan Bob, iar existența acesteia reprezintă un ideal de afirmare în plan cultural și național al tuturor intelectualilor români din acea vreme. Biserica din strada Bob s-a clădit în anii 1799-1800, pe cheltuiala episcopului Bob Ioan.

Pe o piatră de la intrarea în biserică și pe clopotul din turn se pot citi inscripțiile în limba maghiară „Pentru mărirea lui Dumnezeu, a edificat-o din averea proprie Bobb Ioan, episcop de Făgăraș. Anul 1799”. Pe clopot mai scrie „S-a turnat din donațiunea binevoitoare a episcopului Bobb Ioan în anul 1801”.

Instituția de învățământ a început să funcționeze din 1853, în curtea Bisericii Ioan Bob, cu două clase de băieți, fiind confesională greco-catolică.

Primul învățător al școlii a fost Grigore Chiș, care a predat până în 1859. Caracterul confesional al școlii s-a menținut până la 1 septembrie 1925. La 25 octombrie 1935 a avut loc semnarea actului prin care a demarat construirea noului sediu al școlii, construcție ce a fost dată în folosință un an mai târziu. Marile personalități culturale ale acelor vremuri au participat la deschidere, iar autografele lor pot fi văzute în „Cartea de Aur” a Școlii „Ioan Bob”.

La festivitatea de inaugurare a luat parte însuși ministrul Învățământului dr. Constantin Angelescu, însoțit de secretarul general al Ministerului, Petre Ghitescu. Au fost prezenți toți membrii comitetului școlar al municipiului, membrii comitetului școlar al Școlii Nr. 7, directori de școli, delegații celor două episcopii, ortodoxă și greco-catolică, și generalul Ivascu, comandantul Corpului IV armată.

Dacă în 1887 școala avea 38 de elevi, în 1938 frecventau cursurile 344 de elevi. În prezent, instituția de învățământ are peste 1000 de elevi.

De-a lungul anilor, școala și-a păstrat prestigiul și principiile, fiind onorată de performanțele școlare și extrașcolare ale elevilor săi și de profesionalismul cadrelor didactice.

În anii 2009 și 2012, instituția a fost desemnată „Școală Europeană”, iar în anii 2013 și 2014 școala a fost distinsă cu „Diploma de Excelență”, acordată de Consiliul Județean Cluj. De asemenea, în 2016, Prefectura Cluj i-a acordat „Distincția Onoare pentru Cluj 2016”. Printre absolvenții școlii se numără Ionel Haiduc, un renumit chimist, fost președinte al Academiei Române. Reputatul om de știință a urmat studiile primare la această școală între anii 1945-1948. Tot aici a învățat Lucia Mureșan, actriță de teatru și film. A jucat în producții de teatru televizat și radiofonic și timp de mulți ani a fost una dintre „vocile” Teleenciclopediei. De asemenea, a frecventat cursurile școlii actorul Florin Piersic.

Mitropolitul Andrei Șaguna, Ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, readus, după 100 de ani, în memoria colectivă a turdenilor

Prin organizarea unui simpozion, pentru cinstirea memoriei lui **Andrei Șaguna**, ales episcop la Turda, în 2 decembrie 1847, seria evenimentelor dedicate acestuia se reia după 100 de ani. Grație unei inițiative a colectivului redacțional de la revista *Ecouri*, publicația culturală a Turzii, **joi, 23 noiembrie, cu începere de la ora 18, la Sala Mare a Primăriei din Turda** s-a desfășurat o sesiune de prelegeri menite să evoce multiplele coordonate ale personalității Ierarhului Andrei Șaguna. Evenimentul a beneficiat de sprijinul **Mitropoliei Clujului, Maramureșului și Sălajului**, implicit al **Protopopiatului Ortodox Român** din **Turda**, precum și de susținerea autorităților publice locale, respectiv a **Primăriei, a Consiliului local** și a **Casei de Cultură** din **Turda**, ce au făcut posibilă concretizarea inițiativei lansate în spațiul public de colectivul redacțional al revistei *Ecouri* **(redactor-șef Emil Hălștuan, prof. dr. Olga Elena Morar, prof. dr. Răzvan Mihai Neagu, prof. Ioan Bembea, scriitorul Mircea Ioan Casimcea, Petru Suciu, președintele Cercului filatelic Turda, împreună cu preoții ortodocși dr. Cătălin Varga și Grigore Marchiș**). Evenimentul a căpătat cuvenita greutate prin participarea **ÎPS Andrei Andreicuț, mitropolit al Clujului, Maramureșului și Sălajului**, a **primarului Turzii, Cristian Octavian Matei**, a **directorului Casei de Cultură** din localitate, **doctorand Ioana Felea-Popa**, precum și a **protopopului ortodox al Turzii, preacucernicul părinte Alexandru Rusu**, împreună cu un numeros grup de preoți din parohiile arondate.

Seria prelegerilor a deschis-o **profesorul dr. Mircea Gheorghe Abrudan**, cercetător științific la **Institutul de Istorie „Gheorghe Barițiu”**, din **Cluj-Napoca**. Despre personalitatea mitropolitului Andrei Șaguna au mai vorbit asistenței, alcătuită din circa 70 de persoane, prof. dr. Răzvan Mihai Neagu, prof. Ioan Bembea, prof. dr. Olga Elena Morar, care a prezentat contribuția mitropolitului Andrei Șaguna la dezvoltarea învățământului românesc din Transilvania, în secolul al XIX-lea, dar și prelegerea preotului dr. Cătălin Varga, intitulată *Biblia lui Șaguna, o nouă cărămidă spirituală așezată la edificiul limbii române.* Seria comunicărilor s-a încheiat cu prezentarea, de către Petru Suciu, a emisiunii de cărți poștale dedicate omagierii memoriei mitropolitului Andrei Șaguna, Ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul împlinirii, în 2023, a 150 de ani de la moarte și a 176 de ani de la alegerea sa ca episcop, în urma unui sobor al protopopilor ortodocși din Transilvania, întruniți la **Biserica „Adormirea Maicii Domnului”** din cartierul turdean **„Între români”**. Grație sprijinului financiar oferit de autoritățile publice turdene, emisiunea **„Andrei Șaguna – 150 de ani de la moarte; 176 de ani de la alegerea ca episcop”** lansată de Cercul filatelic Turda, s-a tipărit în câte 50 de exemplare, pentru fiecare din cele două cărți poștale, ce au fost oferite participanților la simpozionul desfășurat joi, 23 noiembrie, la Sala Mare a Primăriei Turda.

Deoarece Andrei Șaguna s-a numărat printre membrii fondatori ai ASTREI, al cărui prim-președinte devenea, în anul 1861, prof. univ. dr. Dumitru Acu, președintele în exercițiu al ASTREI, a transmis mesajul său participanților la simpozion: **„Conducerea Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român ASTRA este bucuroasă și fericită că locuitorii municipiului Turda îl omagiază pe Mitropolitul Andrei Șaguna, azi Sfântul Andrei al Transilvaniei, cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la trecerea la cele veșnice (1873-2023). Mai mult, turdenii trebuie să fie mândri că de aici, de la Turda, la 1 (n.r: 2) decembrie 1847, el își ia zborul spre îndeplinirea misiunii sale de** întemeiere, din nou, a poporului român și a *bisericii sale naționale din Ardeal, Banat și părțile ungurene locuite de români,* **cum frumos afirma Valeriu Branițe (Transilvania,1923, pp. 480-503)”.**

Ultimul eveniment dedicat cinstirii memoriei celui de-al doilea episcop ortodox al Ardealului, după Vasile Moga, pe care Soborul cel Mare al protopopilor din Transilvania l-a ales episcop la 19 septembrie 1810, în aceeași biserică din cartierul „Între români” ce purta, atunci ca și acum, hramul „Adormirii Maicii Domnului” a avut loc în **29 iunie (stil vechi) 1923**, când la **Turda**, la fel ca și la **Sibiu** și **Rășinari**, s-a prăznuit „cu toată evlavia și pietatea, aniversarea a 50 de ani de la moartea fericitului arhiepiscop și mitropolit Andreiu, Baron de Șaguna” (**Circulara din 1/14 iunie 1923, emisă de Nicolae Ivan, episcopul Vadului, Feleacului și Clujului –** *arhiva Parohiei Ortodoxe Române 3, Catedrală Turda*).

Serbarea desășurată la Turda, în vara anului 1923, cu prilejul comemorării unei jumătăți de secol de la moartea mitropolitului Andrei Șaguna, a inclus câteva prelegeri. După cuvântul de deschidere, rostit de către, pe atunci preotul paroh **Jovian Murășianu**, păstorul credincioșilor ortodocși din cartierul **„Între români”**, profesorul **Gregoriu Biji** a susținut prelegerea **Șaguna și biserica**. Celelalte prelegeri au înfățișat asistenței alte laturi ale personalității fostului mitropolit ortodox al Ardealului, ca de exemplu **Șaguna, omul școalei** (**T. Roșu** – revizor școlar), **Șaguna și Astra** (**P. Suciu** – director, *n.r: probabil al despărțământului ASTRA din Turda*). Seria prelegerilor a încheiat-o avocatul dr. **Valer Moldovan**, ilustru om politic al Turzii, care a relevat dimensiunea lui *Andrei Șaguna ca bărbat politic*.

Evenimentul desfășurat la Turda pentru omagierea memoriei mitropolitului Andrei Șaguna cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la moartea sa, a mai inclus momente poetice. Au *declamat domnișoarele M. Mărculescu și L. Mardan, respectiv domnul E. Maior)*, toți elevi la licee din Turda. Potrivit programului manifestării, păstrat, de asemenea, în arhiva Parohiei Orotodoxe Române Turda 3 – Catedrală, sub îngrijirea preotului paroh Grigore Marchiș – momentele muzicale au fost susținute de Societatea Corală din Turda.

Bisericuța de lemn din cartierul „Între Români” unde, în 2 decembrie 1847, s-a desfășurat soborul protopopilor ortodocși din Transilvania, care l-au desemnat drept episcop pe Andrei Șaguna, a ars, în întregime, în anul 1861, după ce a fost lovită de trăsnet. Într-o scrisoare din 6 iulie 1923, înaintată „Comisiunei monumentelor istorice Cluj” de preotul Jovian Murășianu, din partea Epitropiei parohiale Turda, acesta a precizat că biserica arsă s-a reconstruit **în anii 1864-1865, prin ajutorul dat de marele arhiereu Andreiu, Baron de Șaguna, întru amintirea alegerii sale de episcop în Turda, la anul 1847.**

Emil HĂLĂȘTUAN

UBBMed - într-un proiect internațional pentru elaborarea de noi tratamente pentru cancer prin reprogramare celulară

Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca (UBB), prin UBBMed, este parte dintr-un consorțiu internațional angajat într-un proiect de 33 de milioane de coroane suedeze, urmărind să genereze în următorii ani noi tratamente în oncologie prin reprogramare celulară.

Demersul internațional este coordonat de Universitatea din Lund, finanțarea este asigurată de European Innovation Council, iar proiectul se numește „RESYNC- Functional chemical reprogramming of cancer cells to induce antitumor immunity" (https://www.stemcellcenter.lu.se/article/enemy-friend-33-million-reprogramming-cancer-cells).

„Imunoterapia s-a situat în ultimul timp în prim-planul studiilor privind tratamentul cancerului, sistemul imunitar al organismului putând fi activat pentru a lupta cu celulele canceroase. Unul dintre obiectivele consorțiului RESYNC este acela de a selecta combinații adecvate de molecule mici care reprogramează celulele canceroase în așa-numitele celule dendritice, purtătoare de antigen, care pot activa sistemul imunitar pentru a elimina cancerul. Vom conduce cercetările bioinformatice ale proiectului, în cadrul cărora datele de exprimare a genelor din diferite stări celulare vor fi folosite pentru a selecta molecule mici pentru inducerea efectului dorit. Aceasta este o extensie a studiilor anterioare (https://www.nature.com/articles/cddiscovery20167, https://www.nature.com/articles/s41598-021-91629-x), în cadrul cărora am folosit datele pentru așa-numitele abordări de reutilizare, în care compușii existenți sunt utilizați în moduri noi în medicină. Proiectul RESYNC oferă o nouă abordare a acestui concept, aplicată tipurilor de cancer foarte greu de tratat altfel, cum ar fi cancerul pancreatic și colorectal. Aștept cu nerăbdare să lucrez cu partenerii consorțiului RESYNC pe această temă în viitorul apropiat", afirmă dr. Andreas Bender, reprezentantul UBB-STAR Institute și coordonatorul echipei proiectului din partea UBB. Rectorul UBB, prof. univ. dr. Daniel David subliniază că „UBBMed a fost lansat recent (2022), acoperind strategic trei arii clinice (sănătatea mintală; boli netransmisibile, deocamdată mai ales cancer; și sănătate publică), alături de alte condiții medicale mai specifice (în funcție de proiectele existente) și două abordări transversale strategice (inginerie & tehnologie medicală și etica & psihosociologia medicinei), alături de alte demersuri interdisciplinare mai specifice. Așadar, oncologia este una din ariile principale ale noului program UBBMed, pe care o dezvoltăm strategic împreună cu Institutul de Oncologie din Cluj-Napoca (IOCN), cu aplicații apoi în mai multe infrastructuri clinice din Cluj-Napoca și din țară. Acest proiect al grupului condus de colegul nostru Andreas Bender este unul care acoperă excelent componenta de inovare din aria de cercetare-dezvoltare-inovare a UBBMed în zona oncologiei și tehnologiilor medicale. Într-adevăr, proiectele mai vechi sau mai recente ale UBB în zona oncologiei (prin biologie clinică, fizică medicală, chimie clinică, informatică, psihologie clinică, sănătate publică etc.) au țintit până acum mai ales zone (1) de cercetare fundamentală sau aplicativă (ex. „Nanosonde optice cu țintire tumorală specifică pentru ghidarea în timp real a intervențiilor chirurgicale în cancerul ovarian prin imagistica de contrast în domeniul infraroșu apropiat" – proiect recent de aproximativ 2 000 000 Euro, în parteneriat cu IOCN) și (2) de cercetare-dezvoltare (ex. proiect în derulare cu Joint Research Center al Comisiei Europene - https://news.ubbcluj.ro/ubb-isi-conecteaza-programul-ubbmed-in-domeniul-sanatatii-cu-joint-research-center-al-comisiei-europene-si-european-network-of-cancer-registries/), dar extensia UBBMed spre inovare și mai ales susținerea acestui demers de către European Innovation Council reprezintă o nouă linie științifică pe care grupul condus de Dr. Bender o deschide performant în UBB-Med."

Registrul național de transplant este aproape finalizat

Registrul național de transplant este aproape finalizat şi va oferi transparență şi predictibilitate oamenilor, a declarat, sâmbătă, ministrul Sănătății, Alexandru Rafila.

„Registrul național de transplant (...), care permite, în primul rând, cunoașterea situației celor care au nevoie de transplant, pe de o parte și situația ofertei pentru acești oameni (...) este aproape finalizat și lucrul ăsta este extrem de important, pentru că (...) oferă, în primul rând, transparență și predictibilitate pentru oameni. Știu despre ce este vorba, știu că sunt acolo și că nu există înțelegeri oculte", a spus Rafila, sâmbătă, la Reuniunea Națională a coordonatorilor de transplant și KDP, organizată de către Agenția Națională de Transplant.

În opinia sa, informarea și educarea opiniei publice cu privire la donarea de țesuturi și organe este „esențială" pentru a crește numărul donatorilor.

„Dacă va fi nevoie să facem modificări legislative, le vom face, dar în primul rând lumea trebuie să fie informată apropo de transplant, de utilitatea donării, (...) iar numărul de donatori trebuie să fie mai mare decât cel care este acum", a afirmat Rafila.

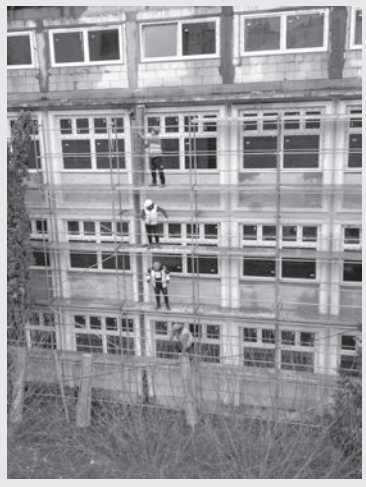
Ministrul a punctat că s-au efectuat circa 300 de transplanturi anul acesta. „Cred că avem suficient spațiu să schimbăm lucrurile cu voință administrativă, politică, dacă vreți, cu participarea dumneavoastră profesională și cu

parteneriate solide cu agenții similare", a spus Alexandru Rafila.

La rândul său, ambasadorul Franței la București, Nicolas Warnery, a opinat că protocolul de colaborare care a fost semnat, sâmbătă, între Agenția Națională de Transplant din România și Agenția de Biomedicină din Franța reprezintă o nouă ilustrare a colaborării în domeniul sănătății între cele două state. El a menționat că domeniul transplantului de organe este „foarte sensibil" din punct de vedere terapeutic, chirurgical, etic și „foarte delicat" din punct de vedere juridic și al organizării logistice.

La Gherla s-au reluat lucrările la modernizarea Școlii Gimnaziale nr. 1

În municipiul Gherla, acum trei ani, au fost demarate lucrările la reabilitarea și modernizarea Școlii Gimnaziale nr. 1, investiție sistată la un moment dat, elevii învățând în prezent în nu mai puțin de ... 5 locații, o situație inadmisibilă, indiferent cine este de vină. Calvarul unității de învățământ de pe strada Liviu Rebreanu prinsă într-un proiect de modernizare, cu construirea unei mansarde și a unei săli de sport, intră într-o nouă etapă. După lucrări începute, neterminate, licitații, contestații, pe șantier revin din noiembrie muncitorii. Proiectul datează din 2016 (!). Lucrările au început în 2021, dar au fost oprite în 2022, când stadiul era de doar 15%, iar contractul cu executantul a fost reziliat de Primărie. Între timp, elevii au fost trimiși să facă cursuri în alte locații disponibile din oraș în condiții nu tocmai bune. În 2023 s-au scos la licitație lucrările rămase neterminate. Au depus oferte șase firme, din acestea au trecut doar patru de evaluare și a fost stabilită câștigătoarea. Dar a urmat o contestație, a unei firme din Gilău, Nord Conforest SRL, respinsă pe 13 octombrie 2023 de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor. Contractul cu câștigătorul licitației a fost încheiat pe 23 octombrie 2023. Este vorba despre o asociere de trei firme: IBB-HIB Romania din Pantelimon, județul Ilfov, IBB Haus und Industriebau GmbH (Germania) și Urbis Concept SRL din Cluj-Napoca. Noul contract cuprinde servicii de proiectare, asistență tehnică din partea proiectantului și execuție lucrări aferente obiectivului de investiție „Extindere, mansardare, modernizare și dotare Școala Gimnazială Nr. 1 Gherla" – continuare lucrări. Potrivit Devizului General actualizat, valoarea estimată este de 25.616.026,55 de lei + TVA la acel moment. Valoarea totală a achiziției este de 22.817.537,52 + TVA. Prin proiect se dorește continuarea realizării unor lucrări de mansardare, reabilitare, dotare și extindere pe orizontală a corpului Școlii Gimnaziale nr. 1, prin realizarea unor funcțiuni complementare (sala de sport și anexe aferente), inclusiv realizarea de amenajări exterioare cu alei pietonale, teren de fotbal, teren de baschet, platforme și spații verzi, astfel încât să funcționeze la parametrii normali de exploatare și siguranță, pentru buna desfășurare a activităților educaționale. Contractul presupune o perioadă de 30 de zile de proiectare și 9 luni pentru execuție. Zilele trecute pe șantier au apărut deja muncitorii, care fac pregătirile pentru reluarea lucrărilor. Pe 20 noiembrie 2023, consilierii locali au votat un referat și proiect de hotărâre privind aprobarea etapizării proiectului „Extindere, mansardare, modernizare și dotare Școală Gimnazială nr. 1 Gherla", în vederea realizării integrale a indicatorilor și obiectivelor asumate prin Cererea de finanțare și Contract. Valoarea totală a lucrărilor este 36.244.941,55 de lei. Dacă în varianta inițială, 85% din cheltuială era suportată din fonduri europene, aceasta a scăzut acum la 55% din valoarea investiției. Proiectul a stârnit reacția unui grup de consilieri gherleni, care a acuzat o gestionare dezastruoasă a investiției și a atras atenția că este vorba despre o creștere de 72 de ori a cheltuielilor suportate de municipalitate cu acest proiect, față de varianta inițială. Referitor la această situație neplăcută, primarul Ovidiu Drăgan a explicat că valoarea contractului este mai mare decât cea inițială din cauza prețurilor care s-au majorat din 2016 și până în prezent în domeniul construcțiilor, dar și de lucrările suplimentare apărute. Proiectul a fost aprobat cu votul celor 18 consilieri locali prezenți la ședința Consiliului Local Gherla.

Iată că după multe luni de amânare și tergiversare a situației, în plină iarnă, la Gherla, sunt continuate lucrările pe șantierul Școlii Gimnaziale nr. 1. Sperăm să fie într-un ceas bun, deoarece cadrele didactice și elevii nu mai doresc ca și în anul școlar 2024-2025 să fie purtați de la un capăt la altul al orașului. Oricum, investiția nu a fost cu noroc pentru învățământul gherlean...

Szekely Csaba

POZA ZILEI

Cu bufnița la Târgul de Crăciun

O Românie mândră

urmare din pagina 1

Mulți nu vor să gândească esențialul european. A avea viziune europeană este ceva nepopular în anul 2023. De fapt, gândirea secolului al XXI-lea este dominată de frica de a avea idei constructive și avansate. Iar dacă le avem, să le mișcăm doar în cercuri închise, diplomatice, deci imposibil de descifrat de către cetățeni. Diplomația de sistem poate ajuta la evitarea unor conflicte sau tensiuni inutile, ceea ce este important în relațiile interpersonale sau internaționale, dar este opacă și seacă de cele mai multe ori, fără emoție, iar Uniunea Europeană are nevoie de curaj și comunicare. Dacă diplomația se transformă în evitarea sincerității sau ascunderea adevărului, aceasta poate conduce la neîncredere sau la construirea unor relații superficiale, poate duce la o criză gravă societală.

În acest joc este România aniversării 105. O țară cu o geografie favorabilă, aliențele politice perfecte și multe lucruri interesante de propus omenirii. Cât despre viitor, este în mâinile noastre. Avem curajul să îl gândim, să îl exprimăm? Avem capacitatea de a ne ridica la nivelul timpurilor?

LA MULȚI ANI, ROMÂNIA! Acesta este astăzi subiectul cu majuscule. Îți doresc să ai capacitatea de a-ți gândi viitorul și de a-l exprima sincer!

„Caricaturi și caractere” în expoziție la Galeriile „Făclia”

Ziarul „Făclia de Cluj” vă invită azi, 27 noiembrie 2023, ora 16.00, la Galeriile „Făclia” să participați la vernisajul expoziției de artă digitală „Caricaturi și caractere” a artistei Raluca Cristina Cîrți. Talentul de pamfletar digital al Ralucăi Cîrți îl veți descoperi descifrându-i caricaturile umoristice pe diverse teme: politice, sociale, dar mai ales pe cele legate de inteligența artificială. De asemenea, artista expune caricaturi ale unor oameni de presă, printre care se numără și gazetari ai ziarului „Făclia” (Cosmin Puriș și Caius Chiorean), dar și ale unor profesori care își dedică munca pentru a educa oamenii mari de mâine. Majoritatea personajelor sunt persoane apropiate artistei. Expoziția este organizată cu sprijinul ziarului „Făclia de Cluj” și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. **(T.S.)**

Biografia Crăișorului a generat o mare sărbătoare la Liceul „Avram Iancu”

Între frumoasele și numeroasele evenimente ce precedă marea sărbătoare națională de la 1 Decembrie și împlinirea a trei decenii de la ridicarea statuii crăișorului în marea noastră metropolă transilvană, se numără și acțiunile organizate de Societatea Cultural – Patriotică „Avram Iancu” din România.

În aceeași organizare, la Liceul „Avram Iancu” din municipiul Cluj–Napoca, a avut loc lansarea biografiei lui Avram Iancu, scrisă de Iosif Șterca Suluțiu, în anul 1897.

Evenimentul, coordonat de prof. Alexandra Ilie și Angela David, a debutat pe platoul din curtea instituției de învățământ și a avut un profund caracter cultural–patriotic, cu o notă de reală solemnitate, generat prin cântecele patriotice prezentate de elevii claselor primare. Exercițiul coregrafic, din care nu au lipsit drapelele tricolore, defilarea cu torțe aprinse și fumigene în culori roșu, galben și albastru au însoțit versurile din imnul Ardealului, interpretat de corul liceului, versuri ce vorbesc chiar de personalitatea eroului Apusenilor: „Când e țara-n nedreptate/ Și ce-i drept e ilegal/ Ca soluție la toate/ Trece Iancu prin Ardeal...”.

Lansarea volumului biografic al eroului național a avut loc în sala de festivități a liceului, unde, alături de elevi și profesori, au participat prof. Alexandru Rus, fost director al acestei instituții de învățământ timp de mulți ani, directoarea în exercițiu, Alina Turcu, Luana Turcu și Marius Rusu, directori–adjuncți, prof. univ. dr. Ilarie Ivan și conf. univ. dr. Ion Cârje.

După ce a felicitat organizatorii acestui important eveniment închinat sărbătorii naționale, prof. Alina Turcu a invitat la cuvânt pe vicepreședintele Societății Cultural–Patriotice din România, Alexandru Rus care și-a exprimat bucuria de a reveni în instituția pe care a condus-o, și a evocat activitatea revoluționară a lui Avram Iancu și a eroilor care s-au jertfit pentru binele țării. Duhul lui Iancu este nelipsit în Transilvania, iar generația tânără, elevii, în mod special, trebuie să cunoască istoria.

Pe larg, despre acest important volum biografic semnat de Iosif Sterca Suluțiu au vorbit și cadrele universitare: Ilarie Ivan și Ion Cârje, care nu au ezitat să facă apel elevilor să-și iubească țara, poporul și trecutul ei istoric atât de greu încercat pentru a-și apăra ființa națională și bogățiile râvnite de numeroase imperii.

În final, biblioteca elevilor s-a îmbogățit cu acest volum biografic al crăișorului, oferit gratis de Societatea Cultural–Patriotică Avram Iancu din România.

Dumitru VATAU

„Marșul recunoștinței”

Personalitățile care au contribuit la realizarea Marii Uniri vor fi omagiate la Cluj-Napoca în cadrul „Marșului Recunoștinței”, manifestare organizată în 30 noiembrie de Societatea Cultural-Patriotică „Avram Iancu” din România.

Cu această ocazie, Societatea „Avram Iancu” va depune coroane de flori la monumentele unor personalități ale istoriei românilor care au contribuit prin lupta lor la făurirea Marii Uniri de la 1918.

Inițiat în anul aniversării Centenarului Marii Uniri, „Marșul Recunoștinței” dorește să strângă alături organizații cultural-patriotice, asociații culturale, reprezentanți ai școlilor și universităților din Cluj-Napoca, reprezentanți ai asociatiei cadrelor militare în rezervă și retragere, personalități ale orașului și locuitori ai municipiului.

Manifestarea, constând în paradă și depuneri de coroane la monumentele și statuile următoarelor mari personalități: Mihai Viteazul - P-ța Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza - str. Cuza Vodă nr. 2, Mitropolit Nicolae Ivan și Avram Iancu - P-ța Avram Iancu, Alexandru Vaida-Voievod, Iuliu Maniu - Piața Ștefan cel Mare, Andrei Mureșanu - Piața Cipariu, Școala Ardeleană - strada Kogălniceanu, Monumentul Memorandiștilor și Cardinal Iuliu Hosu - Bulevardul Eroilor, va debuta în Piața Mihai Viteazul, la statuia primului întregitor de neam, în data de 30 nov. 2023, la ora 12.

Pentru a vă asigura în continuare un abonament la ziarul Făclia vă puteți adresa la • S.C. DONATH MEDIA S.R.L. - Tel. 0741 627075 • Factorul poștal și Oficiul Poștal de care aparțineți • Serviciul Difuzare “Făclia”: str. Clinicilor nr. 33.

TIPARUL EXECUTAT LA Garamond Tipografie s.r.l.
Cluj-Napoca, Piața 1 Mai nr. 4-5, tel/fax: 0264-41.40.54